

Technická univerzita v Liberci

Hospodářská fakulta

Studijní program: 6208 - Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Absorpce podpory z OPMP - Reality ve vybrané hospodářsky slabé oblasti

Absorption capacity from OP Industry and Enterprise - Reality in
economically depressed area

DP – PE – KPE – 200864

HANA ŠUGÁROVÁ

Vedoucí práce: Ing. Petra Rydvalová, Ph.D., katedra podnikové ekonomiky

Konzultant : Ing. Radka Pittnerová, VÚTS Liberec, a.s.

Počet stran 77

Počet příloh 9

Datum odevzdání 9. 5. 2008

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 - školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu V. Schovánkovi, starostovi obce Slaná, za poskytnutí veškerých potřebných informací a materiálů nutných pro zpracování této diplomové práce a panu Ing. V. Krejčířovi ze společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. za čas věnovaný vyplnění dotazníku.

Dále děkuji paní Ing. Petře Rydvalové, Ph.D. z katedry podnikové ekonomiky, vedoucí mé práce, za cenné rady a odborné vedení.

Resumé

Tato diplomová práce se zabývá absorpcí podpory z OPMP – Reality v hospodářsky slabé oblasti. Cílem této práce je zjistit zda byly prostředky z OPMP efektivně využity a zda měly přínos pro hospodářsky slabou oblast. Nejprve je vysvětlena podstata OPMP a jeho programu Reality. V praktické části je představena společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. a obec Slaná. Po seznámení s minulou a současnou situací je pro vyhodnocení přínosů projektu využita metoda cost benefit analýzy. Byly zpracovány různé varianty pohledu vlivu projektu na rozvoj obce. Pro každou z možností byla vypracována nulová varianta. Nulová varianta je základním přístupem analýzy projektu, který si klade za cíl porovnat situaci, kdy k realizaci projektu dojde, či nedojde. Výsledky dosažené zpracováním této práce jsou shrnuty a uvedeny v závěru. Lze konstatovat, že celkové přínosy hodnoceného projektu revitalizace brownfields v sociální oblasti odpovídají vynaloženým nákladům.

Klíčová slova

Cost-Benefit Analysis

Brownfields

Hospodářsky slabé oblasti

Operační program průmysl a podnikání

Projektové řízení

Resumé

This diploma work deals with the absorption capacity from OP Industry and Enterprise - Reality in economically depressed area. The aim of this work is appoint a benefit of OP Industry and Enterprise in economically depressed area. There are explained the basic terms of the OP Industry and Enterprise and program Reality. In the practical part is introduced the organization Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s and municipality Slaná. After acquainting with the past and present situation the work dedicates itself to the Cost - benefits analysis. For a project could be considered the do nothing alternative. The do nothing alternative is the basic approach of the project analysis that aims at least to compare the situations with and without project. The conclusion of this work summarizes the data reached by analysis. Can we say that the overall welfare gains arising from the project are worth its cost.

Keywords

Cost-Benefit Analysis

Brownfields

Economically depressed area

Operational Programme Industry and Enterprise

Project management

Seznam použitých zkratk

Al	hliník
a.s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
CBA	Cost-Benefit Analysis
cit.	citace
č.	číslo
č.p.	číslo popisné
ČMRZB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
€	euro
EAO	ekonomicky aktivní obyvatelstvo
ES	Evropská společenství
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
hl. m.	hlavní město
HSO LK	hospodářsky slabá oblast Libereckého kraje
IT	informační technologie
KAN, VOD, PL	kanalizace, vodovod, plynovod
Kč	koruna česká
km ²	kilometr čtvereční
m ²	metr čtvereční
m ³	metr krychlový
MAS	místní akční skupina
max.	maximálně
mil.	milión
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MSP	malé a střední podnikání
MŠ	mateřská škola

MV	monitorovací výbor
MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR
n. m.	nad mořem
NRP	Národní rozvojový plán
OKEČ	oborová klasifikace ekonomických činností
OPPI	Operační program Podnikání a inovace
OPPP	Operační program Průmysl a podnikání
o.s.	občanská sdružení
pol.	pololetí
r.	rok
RIPS	rozvoj informačních a poradenských služeb
RPS	Rámec podpory Společenství
Sb.	sbírka
SR	státní rozpočet
s.r.o.	společnost s ručením omezením
stol.	století
tab.	tabulka
tis.	tisíc
tj.	to jest
tzv.	takzvaný
uk.	ukazatel
ÚP	úřad práce
v.o.s.	veřejná obchodní společnost
WBS	work breakdown structure, hierarchický rozklad produktů
zam.	Zaměstnanost
Zn	zinek
ZŠ	základní škola
ZZ, SKO	zdravotnická zařízení, školy
%	procento

OBSAH

1. ÚVOD	11
2. OPERAČNÍ PROGRAM PRŮMYSL A PODNIKÁNÍ.....	13
2.1. ZDROJE FINANCOVÁNÍ OPPP.....	15
2.2. ŘÍDÍCÍ ORGÁN OPPP	16
2.3. KONTROLNÍ ČINNOST	17
2.4. PRIORITY 1 – ROZVOJ PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ	17
2.4.1. <i>Opatření 1.2 Rozvoj podnikatelské infrastruktury</i>	18
2.4.2. <i>Podmínky pro žadatele a příjemce podpory</i>	21
3. VYMEZENÍ REGIONŮ SE SOUSTŘEDĚNOU PODPOROU STÁTU.....	22
3.1. HOSPODÁŘSKY SLABÉ REGIONY DLE METODIKY MMR ČR.....	23
3.2. HOSPODÁŘSKY SLABÉ OBLASTI LIBERECKÉHO KRAJE (HSO LK)	25
4. PROJEKTOVÉ ŘÍZENÍ	27
4.1. ZÁSADY PROJEKTOVÁNÍ.....	29
4.3. ŽIVOTNÍ CYKLUS PROJEKTU.....	30
4.4. HIERARCHICKÝ ROZKLAD ÚKOLŮ.....	33
5. POPIS REALIZOVANÉHO PROJEKTU.....	36
5.1. SPOLEČNOST BENEŠ A LÁT, SLÉVÁRNA A STROJÍRNA A. S.	36
5.2. POPIS ÚČETNÍ JEDNOTKY	40
6. OBEC SLANÁ	42
6.1. HISTORIE A SOUČASNOST OBCE SLANÁ	43
6.2. INFORMACE DLE ZÁKONA 106/1999 SB.....	46
6.3. SPOLKY V OBCI SLANÁ.....	47
6.4. DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A JINÉ STATISTICKÉ ÚDAJE O OBCI.....	48
7. COST – BENEFIT ANALYSIS	50
7.1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O INVESTICI	51
7.2. VYMEZENÍ STRUKTURY BENEFICIENTŮ.....	52
7.3. VYMEZENÍ INVESTIČNÍCH FÁZÍ PROJEKTU	54
7.4. NULOVÁ VARIANTA PROJEKTU	56
7.4.1. <i>Nulová varianta projektu pro období 2005/2006</i>	57
7.4.2. <i>Nulová varianta projektu pro rok 2007</i>	61
7.4.3. <i>Nulová varianta projektu - přínos pro ČR v roce 2007</i>	64
8. REÁLNÉ PŘÍNOSY PROJEKTU.....	65
9. VYHODNOCENÍ DOPADŮ NA ROZVOJ HOSPODÁŘSKY SLABÉ OBLASTI... 68	
10. ZÁVĚR	71
11. POUŽITÁ LITERATURA	73
12. SEZNAM TABULEK	75
13. SEZNAM OBRÁZKŮ	76
14. SEZNAM PŘÍLOH	77

1. Úvod

Téma diplomové práce je zaměřeno na otázku absorpce podpory z Operačního programu průmysl a podnikání – Reality, a to při zkoumání jejího dopadu na rozvoj vybrané hospodářsky slabé oblasti Libereckého kraje. Za zkoumanou hospodářsky slabou oblast bylo vybráno Centrální Semilsko. Práce je konkrétně zaměřena na obec Slanou.

Základní úvaha práce je postavena na zjištění výzkumného týmu Katedry podnikové ekonomiky Hospodářské fakulty TUL, že existuje vazba mezi výskytem lokalit typu brownfields a existencí hospodářsky slabých oblastí (HSO) vymezených v Programu rozvoje Libereckého kraje (pro období 2004 – 2006). Z hlediska absolutního počtu se 52 % (z hlediska rozlohy 53 %) lokalit brownfields nachází v některé z hospodářsky slabých oblastí, nejvíce pak na Frýdlantsku a Hrádecku-Chrastavsku¹.

Cílem práce je zhodnotit možnost vlivu podpory z Operačního programu průmysl a podnikání (v programovém období let 2004 – 2006) na rozvoj hospodářsky slabé oblasti. Autorka práce se snaží zjistit, zda byla dotace ze strukturálních fondů efektivně využita ve prospěch právě dané hospodářsky slabé oblasti. Byla stanovena hypotéza, že přestože projekt revitalizace brownfields v obci Slaná nebyl prioritně zaměřen na podporu hospodářsky slabé obce, bude mít daný projekt pozitivní efekt na její rozvoj.

V první části práce je představen Operační program průmysl a podnikání (dále jen OPPP). Kapitola se zabývá otázkou financování a organizování tohoto programu. Dále je zde přiblížen program podpory Reality, který byl zaměřen na možnosti revitalizace brownfields.

Třetí kapitola je věnována problematice regionů se soustředěnou pomocí státu. Je zde blíže popsáno, jak se dané regiony aktuálně k 31. 3. 2008 dělí a čím jsou charakterizovány. Na základě analýzy metodiky vymezení hospodářsky slabých oblastí v Programu rozvoje

¹ RYDVALOVÁ, P., ŽIŽKA, M. *Ekonomické souvislosti revitalizace brownfields*. Politická ekonomie, 2006, s. 634, dále také viz http://ndz.hf.vslib.cz/download/2006/Ekonomicke_souvislosti.pdf

Libereckého kraje a metodiky vydané Ministerstvem pro místní rozvoj ČR jsou vysvětleny odlišnosti v identifikaci těchto oblastí na národní a krajské úrovni.

Další kapitola je věnována problematice projektového řízení. Jsou zde popsány metody pro výběr projektu a jeho hodnocení, a to včetně vysvětlení životního cyklu projektu a hierarchického rozkladu úkolů.

Kapitola pět popisuje společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s., která je nositelem zkoumané podpory z OPMP – Reality. Je zde představena historie i současnost společnosti. Kapitola vysvětluje vzájemnou propojenost závodů společnosti Beneš a Lát, s.r.o. a společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna, a.s.

Obec Slaná je stručně charakterizována v šesté kapitole. Jsou zde uvedeny údaje o obci z pohledu demografického hlediska. Kapitola popisuje i ekonomický život v obci – místní podnikatele, ale i ekonomicky aktivní obyvatelstvo.

V kapitole sedm byla použita metoda „Cost – Benefit Analysis“ pro hodnocení projektu. Tato metoda se používá pro posuzování projektů veřejné sféry a projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů. Výsledkem této analýzy je odpověď na otázku, zda je projekt smysluplný, tedy co kterým subjektům „přinese“ a co komu případně „vezme“.

Na základě řízeného rozhovoru se starostou obce Slaná vznikla osmá kapitola Reálné přínosy projektu. Jsou zde popsány přínosy investice pro obec Slaná.

Devátá kapitola popisuje dopad dané investice s podporou ze strukturálních fondů do hospodářsky slabé oblasti.

2. Operační program Průmysl a podnikání

V této kapitole je blíže popsán Operační program Průmysl a podnikání 2004 – 2006. Dále je zde přiblížen jeho program podpory Reality.

Operační program Průmysl a podnikání 2004 – 2006 (dále jen OPMP) je základním programovým dokumentem politiky hospodářské a sociální soudržnosti v sektoru průmyslu a podnikání ve zkráceném programovacím období. Konečná verze dokumentu OPMP byla komisařem Evropské komise – DG REGIO panem Barnierem oficiálně potvrzena dopisem ze dne 18. 12. 2003 a dále Rozhodnutím Komise ze dne 21. 6. 2004. OPMP byl vyhlášen 12. května 2004 formou výzvy v Obchodním věstníku a inzerátu ve vybraných periodikách.

OPMP rozpracovává příslušnou část Národního rozvojového plánu (NRP) na léta 2004 až 2006, zaměřenou na oblast hospodářského rozvoje, a byl jedním z podkladů pro vyjednávání Rámce podpory Společenství (RPS) pro regiony soudržnosti NUTS II² České republiky spadající pod Cíl 1³. OPMP byl vytvořen v návaznosti na cíle a strategii průmyslové politiky ČR. OPMP se zaměřuje na zachování a další rozvoj konkurenceschopnosti a efektivitu ve výrobě průmyslového potenciálu v ČR. Přispívá ke zvyšování hospodářské výkonnosti a podporuje potřebné strukturální změny průmyslu. Pro zajištění vytyčených cílů se pomoc soustředí na rozvoj malých a středních podniků, podporu inovačních aktivit v průmyslu a výrobní technickou, ekonomickou a organizační restrukturalizaci podniků, oborů a odvětví včetně odstraňování starých zátěží tak, aby byly dosaženy pozitivní efekty v oblasti životního prostředí, rovných příležitostí a informační společnosti. Nedílnou součástí pro dosažení vytyčených cílů je i trvale snižování nákladů,

² NUTS je evropská klasifikací územních jednotek. Podle této klasifikace je území ČR rozděleno na 6 úrovní NUTS s následujícím významem:

- NUTS 0 = stát (ČR)
- NUTS 1 = území (ČR)
- NUTS 2 = oblast (sdružené kraje)
- NUTS 3 = kraj (vyšší územní samosprávné celky - VÚSC)
- NUTS 4 = okres
- NUTS 5 = obec (zpravidla základní územní jednotky - ZÚJ)

³ Pro období 2000 - 2006 byly na evropské úrovni vymezeny tyto tři strategické cíle:

Cíl 1 : Podpora zaostávajících regionů – regiony s HDP pod hranicí 75 % průměru EU, podpora udržitelného rozvoje zejména prostřednictvím investic do výroby
Cíl 2 : Podpora oblastí potýkajících se s restrukturalizací
Cíl 3 : Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělávání

v podmínkách ČR zejména cestou zvyšování efektivity využití energií. Cílem podpory v rámci OPMP je, aby ČR na konci programového období přestala být jako celek méně rozvinutým regionem EU.

V rámci operačního programu byly vymezeny dvě věcné Priority a Technická pomoc, následně nadefinováno 9 opatření, rozpracovaných do 11 programů podpory a dvou projektů (viz tabulka 1). Programy podpory byly zaměřeny zejména na podporu malého a středního podnikání, na podporu rozvoje podnikatelské infrastruktury a infrastruktury pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace. [9], [11], [12], [15]

Tabulka 1: Struktura Operačního programu Průmysl a podnikání

Priorita	Opatření	Program podpory
1. Rozvoj podnikatelského prostředí Celkově 50 % prostředků OPMP	1.1 Infrastruktura pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace	(1) Prosperita
	1.2 Rozvoj podnikatelské infrastruktury	(2) Reality
	1.3 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v průmyslu a podnikání	(3) Školící střediska
	1.4 Rozvoj informačních a poradenských služeb	(4) Klastry
		Registr poradců (projekt) Projekt rozvoje informačních a poradenských služeb pro mezinárodní obchod
2. Rozvoj konkurenceschopnosti podniků Celkově 46 % prostředků OPMP.	2.1 Zakládání a rozvoj MSP	(5) Start
		(6) Kredit
		(7) Rozvoj
		(8) Marketing
	2.2 Podpora inovací výrobků, technologií a služeb	(9) Inovace
2.3 Snižování energetické náročnosti a vyšší využití obnovitelných zdrojů energie	(10) Úspory energie	
	(11) Obnovitelné zdroje energie	
3. Technická pomoc Celkově 4 % prostředků OPMP	3.1 Technická pomoc při řízení a implementaci programu	
	3.2 Ostatní technická pomoc	

Zdroj: Výroční zpráva za rok 2006: Operační program Průmysl a podnikání. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2007.

2.1. Zdroje financování OPMP

Regionální a strukturální politika EU je financována ze třech zdrojů: fondu soudržnosti, strukturálních fondů a dalších nástrojů (tzv. Iniciativ Společenství a inovačních akcí). Mezi strukturální fondy EU patří Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF), Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF) a Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG).

OPMP byl spolufinancován pouze z jednoho strukturálního fondu – Evropského fondu pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund – ERDF). ERDF, který byl založen v roce 1975, je co do objemu finančních prostředků největší. Ze zdrojů ERDF jsou financovány projekty v regionech spadajících do Cílů 1 a 2. Jedná se zejména o investice směřující do infrastruktury, vytváření pracovních míst a podpory malého a středního podnikání. [12]

Pomoc financovaná z prostředků ERDF se zaměřuje především na následující oblasti:

- investice do výroby určené k vytváření nových nebo stávajících pracovních míst;
- investice do infrastruktury včetně transevropských sítí pro regiony zařazené do Cíle 1;
- investice do vzdělání pro regiony zařazené do Cíle 1;
- rozvoj místního potenciálu: místní rozvoj a rozvoj malého a středního podnikání v problémových regionech;
- výzkum a rozvoj;
- investice zaměřené na životní prostředí. [9]

Mezi vládou České republiky a Evropskou komisí existuje smlouva, která specifikuje závazek obou stran poskytnout finanční prostředky na dosažení cílů uvedených v RPS na principu adicionality, tj. 75 % finančních prostředků z ERDF a 25 % ze státního rozpočtu.

Z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) bylo pro OPMP v rámci programovacího období do roku 2006 vyčleněno více než 260 mil. € (viz tabulka 2), celkový rozpočet zahrnující rovněž prostředky státního rozpočtu činí téměř 350 mil. €. Podíl OPMP

na celkové podpoře činí 17,94 % z finančních prostředků vyčleněných ze strukturálních fondů na operační programy Cíle 1.

Tabulka 2: Finanční prostředky alokované pro OPPP na programovací období 2004 až 2006 v (€)

Priorita OPPP	EU (ERDF) 75 %	SR (MPO) 25 %	Celkem
1.Rozvoj podnikatelského prostředí	130 426 070	43 475 356	173 901 426
2.Rozvoj konkurenceschopnosti podniků	119 991 986	39 997 328	159 989 314
3. Technická pomoc	10 434 086	3 478 028	13 912 114
Celkem	260 852 142	86 950 712	347 802 854

Zdroj: Výroční zpráva za rok 2006: Operační program Průmysl a podnikání. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2007.

2.2. Řídící orgán OPPP

Řídícím orgánem bylo jmenováno na základě usnesení vlády č. 102/2002 Ministerstvo průmyslu a obchodu, které má celkovou odpovědnost za implementaci programu. Opatřením ministra průmyslu a obchodu č. 13/2002 byl výkonem funkce Řídícího orgánu v rámci MPO pověřen Odbor strukturálních fondů, který je zodpovědný za správné a efektivní řízení OPPP. Řídící orgán zodpovídá za implementaci OPPP, vydává Rozhodnutí o poskytnutí dotace a autorizuje Žádosti o platbu.

Monitorovací výbor (MV) je vrcholný orgán, který dohlíží na realizaci a implementaci OPPP. Mezi jeho hlavní odpovědnosti patří schvalování výročních zpráv a závěrečné zprávy o provádění pomoci, potvrzuje Programový dodatek k OPPP a projednává a doporučuje realokaci prostředků mezi opatřeními v rámci jednotlivých věcných priorit OPPP.

V čele MV pro OPPP je předseda, kterého jmenuje a odvolává ministr průmyslu a obchodu, dále místopředseda, který je představitelem Řídícího orgánu pro OPPP. Členové MV pro OPPP s hlasovacím právem jsou jmenováni a odvoláváni ministrem MPO. [9], [11]

2.3. Kontrolní činnost

V systému implementace OPPP je nastaven kontrolní systém v souladu s právními předpisy ČR a ES. Finanční kontrola se řídí dle Metodiky finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti vydané ministerstvem financí.

Kontroly na místě realizace projektu provádí Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, agentura CzechInvest, agentura CzechTrade, Česká energetická agentura a Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMRZB).

2.4. Priorita 1 – Rozvoj podnikatelského prostředí

Cílem priority je zajistit podporu průmyslové a podnikatelské činnosti, která je zaměřena na vytváření podmínek pro zvyšování konkurenceschopnosti a posílení exportní výkonnosti podnikatelů. Priorita je zaměřena na vytvoření fungující podnikatelské infrastruktury, na posílení a rozvoj podnikatelské sféry.

Tabulka 3: Čerpání finančních prostředků 2004 – 2006 v Kč

Priorita	Alokace na 2004-2006	Vyčerpané a certifikované finanční prostředky		
		Celkem	Státní rozpočet	ERDF
Priorita 1 – Rozvoj podnikatelského prostředí	4 531 297 111	181 614 585,11	45 403 657,41	136 210 927,70
Opatření 1.1 -Infrastruktura pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace	1 557 489 015	16 009 618,00	4 002 405,00	12 007 213,00
Opatření 1.2 -Rozvoj podnikatelské infrastruktury	2 129 961 136	122 484 020,00	30 621 007,00	91 863 013,00
Opatření 1.3 -Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v průmyslu a podnikání	357 131 666	9 175 667,00	2 293 918,00	6 881 749,00
Opatření 1.4 -Rozvoj informačních a poradenských služeb	486 715 294	33 945 280,11	8 486 327,41	25 458 952,70
1.4 Projekt Registr poradců	122 871 294	0	0	0
1.4 Projekt RIPS	111 952 000	31 776 776,11	7 944 200,41	23 832 575,70
1.4 Klastry	251 892 000	2 168 504,00	542 127,00	1 626 377,00

Zdroj: Výroční zpráva za rok 2006: Operační program Průmysl a podnikání. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2007.

Opatření napomáhající dosažení cíle:

- podpora investic do infrastruktury pro výzkum a vývoj prostřednictvím spolupráce s výzkumnými a technickými institucemi;
- zajištění hmotné infrastruktury včetně průmyslových parků a lokalit;
- zajištění rozvoje manažerských a školicích center;
- rozvoj odvětvových seskupení – klastrů;
- poradenské a informační služby.

Výše uvedené zaměření jednotlivých opatření umožní stabilní růst a podpoří konkurenceschopnost českých podniků a urychlí proces modernizace.

Obecná pravidla OPPP:

- projekty jsou realizovány na území ČR mimo území hl. m. Prahy,
- musí být vyjasněny majetkoprávní vztahy související s projektem,
- nelze předkládat stejný projekt do více programů,
- žadatel může podat libovolný počet projektů spadajících pod různé programy,
- projekt musí splňovat kritéria přijatelnosti,
- projekt musí být šetrný k životnímu prostředí,
- realizace projektu musí spadat do OKEČ podporovaných v rámci programu,
- všechny údaje jsou vedeny v české měně,
- v dotačních programech musí žadatel k datu podání žádosti vést účetnictví,
- žadatel musí být oprávněn podnikat na území ČR,
- žadatel musí být registrován jako plátce daně z příjmů,
- žadatel musí splňovat podmínku bezdlužnosti,
- žadatel nesmí být v úpadku, likvidaci, v posledních třech letech na něj nebyl prohlášen konkurs.

2.4.1. Opatření 1.2 Rozvoj podnikatelské infrastruktury

Toto opatření je zároveň programem podpory „REALITY“. Program je zaměřen na zlepšení podnikatelské infrastruktury prostřednictvím podpory rozvoje projektů výstavby a rekonstrukce podnikatelských nemovitostí, zejména v oblastech postižených

útlumem a restrukturalizací průmyslové výroby. Cílem programu je zvýšit atraktivitu těchto strukturálně postižených regionů pro tuzemské i zahraniční investory, řešit problém nedostatečné nabídky podnikatelských nemovitostí, odstranění negativních následků restrukturalizace průmyslové výrobní základny, zvýšit konkurenceschopnost a zlepšit životní prostředí.

Program je určen obcím a jejich svazkům, krajům, rozvojovým společnostem⁴ (developerům), podporovaným podnikům⁵ splňující kritéria malého a středního podniku. V případě nevýdělečného projektu⁶ se podpora poskytuje formou dotace ve výši 75 % uznatelných nákladů v případě, že je příjemcem obec, svazek obcí nebo kraj. Nebo formou dotací ve výši 46 % uznatelných nákladů v případě, že je příjemcem rozvojová společnost nebo podporovaný podnik. U výdělečného projektu se podpora poskytuje formou dotace max. ve výši 100 % uznatelných nákladů, kterými jsou náklady na odstranění brownfieldů, max. 75 % všech ostatních uznatelných nákladů pokud je příjemcem obec, svazek obcí či kraj, max. 46 % u rozvojových společností, max. 46 % všech ostatních uznatelných nákladů a maximálně ve výši 10 mil. Kč v případě podporovaného podniku. [13]

Z tabulky 4 vyplývá, že v programu Reality bylo k 31. 5. 2007 podáno celkem 184 žádostí o podporu s požadovanou výši dotace 5 235 851 000 Kč, z toho bylo 68 žádostí v hodnotě 3 126 641 000 Kč zamítnuto. Celkem 109 žádostem s požadovanou dotací 1 937 714 000 Kč bylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace. K 31. 5. 2007 bylo ukončeno 14 projektů v celkové výši 241 233 000 Kč. Největší počet přijatých žádostí byl v Plzeňském a Moravskoslezském kraji, naopak nejmenší počet žádostí byl v Libereckém a Karlovarském kraji.

⁴ Rozvojovou společností se rozumí právnická osoba, jejímž převažujícím předmětem podnikání jsou živnosti přímo související s rozvojem a prodejem nebo pronájmem podnikatelských nemovitostí na území ČR.

⁵ Podporovaný podnik je podnikatelský subjekt, kterým se rozumí podnik působící převážně v oboru zpracovatelského průmyslu nebo v oblasti strategických služeb a technologických center, a dále vědeckotechnický park nebo inovační firma.

⁶ Nevýdělečný projekt – projekt jehož realizací dojde ke vzniku vědeckotechnického parku nebo podnikatelského inkubátoru, není realizován za účelem zisku.

Tabulka 4: Regionální hledisko realizace v rámci programu Reality k 31. 5. 2007

Kraj (realizace projektu – NUTS III)	Přijaté žádosti		Vyřazeno		Rozhodnuto		Ukončeno	
	Počet projektů	Objem (v tis. Kč)	Počet projektů	Objem (v tis. Kč)	Počet projektů	Objem (v tis. Kč)	Počet projektů	Objem (v tis. Kč)
Jihočeský	6	141 531	1	64 500	5	77 172	1	58 128, 350
Jihomoravský	12	192 814	4	83 945	8	109 166	-	-
Karlovarský	4	22 703	2	12 646	2	10 057		
Královéhradecký	11	102 260	1	4 623	10	96 626	1	2 095
Liberecký	5	84 742	3	76 600	2	7 623	1	667
Moravskoslezský	25	823 772	5	415 422	19	388 093	2	36 975,385
Olomoucký	15	295 468	4	95 788	9	171 331	3	8 908,448
Pardubický	16	969 504	5	837 666	11	171 142	1	8 296
Plzeňský	53	2 188 388	35	1 481 802	18	706 586	4	124 399,856
Středočeský	8	177 428	-	-	6	68 572	-	-
Ústecký	7	62 619	4	24 892	3	34 279		
Vysočina	7	69 670	1	8 644	6	60 875	-	-
Zlínský	15	104 952	3	20 113	10	76 192	1	1 763
Celkem	184	5 235 851	68	3 126 641	109	1 937 714	14	241 233,039

Zdroj: Úspěšné projekty v OPMP – inspirace pro budoucnost [online]. [cit. 11. 11. 2007]. Dostupné z <<http://www.mpo.cz/dokument7667.html>>

V rámci programu Reality dochází k rozšiřování nabídky podnikatelských nemovitostí, která má velký vliv při rozhodování investorů o lokaci zamýšlené investice na území ČR. V této souvislosti je nutné zmínit také výstavbu a rozvoj zón, zejména co se týče jejich dopravního napojení a inženýrských sítí. Kromě výstavby nových objektů a zón je podporována také regenerace zón a rekonstrukce stávajících částečně zdevastovaných objektů (tzv. brownfields⁷), která má velký vliv na zlepšení životního prostředí v daných lokalitách. V rámci cíle zlepšení podnikatelského prostředí v ČR je podporována rekonstrukce stávajících objektů za účelem modernizace výrobních provozů. [14]

Programem Reality bylo podpořeno více než 4 895 000 m² rozvojových ploch v rámci 5 905 000 m² průmyslových zón. Cíl vznik kvalitního a fungujícího trhu podnikatelských nemovitostí lze považovat za splněný, protože velikost uvedené výměry převyšuje odhadovanou roční poptávku po podnikatelských plochách v ČR. Zlepšení životního prostředí nastalo v případě projektů Rekonstrukce objektu nebo Regenerace průmyslových

⁷ Brownfields – území, které v současnosti není dostatečně efektivně využíváno. Jedná se o území, které je nebo bylo trvale zastavěno, nebo které je postižené těžbou nerostných surovin, skladováním odpadů nebo využíváním pro vojenské účely.

zón, kdy bylo rekultivováno více než 169 000 m² podlahové plochy a více než 506 000 m² rozvojových ploch.

Program Reality v novém OPPI 2007 – 2013 nepokračuje a je nahrazen programem Nemovitosti. Cílem programu Nemovitosti je stimulovat vznik a rozvoj podnikatelských nemovitostí včetně související infrastruktury a přispět tak ke vzniku funkčního trhu nemovitostí a ke zlepšení investičního a životního prostředí. Program je zaměřen na podporu projektů realizovaných ve všech hlavních fázích životního cyklu nemovitosti, tj. projektů přípravy, výstavby, rozvoje i regenerace nemovitosti.

2.4.2. Podmínky pro žadatele a příjemce podpory

Prvním a nejdůležitějším krokem v procesu přípravy žádosti je kvalitní podnikatelský záměr. Potenciální žadatel musí mít jasnou představu o tom, jaký projekt se má uskutečnit. Projekt musí být realizovatelný, odpovídat situaci a možnostem žadatele, efektivní a udržitelný.

Potenciální žadatel sladuje svůj podnikatelský záměr s požadavky programu. Je vhodné se obrátit na regionální kancelář CzechInvestu, kde projektoví manažeři pomohou s výběrem dotačního nebo úvěrového programu a seznámí žadatele s formálními požadavky.

Dotace je vyplácena zpětně. Finanční prostředky na schválený projekt jsou žadateli vypláceny až po ukončení realizace projektu, popřípadě po ukončení etapy projektu. Žadatel musí být do vyplácení podpory schopen zajistit finanční krytí celého projektu – uznatelných i neuznatelných nákladů. Do celkových nákladů projektu je vždy zahrnuto DPH. Schopnost financování musí v žádosti o dotaci doložit. V příloze 1 se nachází nevyplněný formulář Žádosti o dotaci.

Žadatelé podávají Žádosti o dotace z programu Reality ve třech stupních, a to buď postupně v 1., 2., 3. stupni nebo najednou v případě, že žádost obsahuje všechny náležitosti

vyžadované pro předchozí stupeň. Žádost na Vyhotovení projektové dokumentace se předkládá pouze jako jedna žádost. [10], [15]

Příjem žádostí do programu Reality byl ukončen k 21. 12. 2005. Žádosti o platbu je nutné předložit nejpozději do konce června 2008. Předložené žádosti po tomto termínu budou automaticky zamítnuty.

Při následném hodnocení podaných žádostí v programu Reality se často opakují tyto chyby:

- nesplnění kritéria brownfieldu v případě rekonstrukce objektu,
- nepředložení Vyjádření MŽP k existenci ekologických zátěží u projektu rekonstrukce objektu,
- žadatel není vlastníkem nemovitosti,
- nedostatečné finanční krytí,
- u projektů MSP je nutné, aby převažující podnikatelská činnost patřila mezi podporované obory OKEČ,
- mylné zaměňování projektů,
- zahrnutí kupní ceny nemovitosti do uznatelných nákladů v případě výdělečných projektů.

OPPP nebyl apriori určen pro rozvoj a podporu regionů se soustředěnou podporou státu, které jsou blíže vysvětleny v následující kapitole. V případě úspěšné realizace projektu ve zmiňovaných regionech dochází k ekonomickému růstu daného regionu.

3. Vymezení regionů se soustředěnou podporou státu

Rámec pro vymezení regionů se soustředěnou podporou státu je dán § 4 v zákoně č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. V zákoně jsou vymezeny základní typy podporovaných regionů i vymežující ukazatelé.

Podporované regiony jsou rozděleny na:

a) regiony se soustředěnou podporou státu

1. strukturálně postižené regiony – oblasti s vysokým zastoupením průmyslu a vysokým stupněm urbanizace, dochází k útlumu odvětví a výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce a rozvoj podnikání,

2. hospodářsky slabé regiony - vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce, hospodářskou úroveň a strukturu, úroveň příjmů obcí a obyvatel,

3. venkovské regiony - nízká hustota zalidnění, pokles počtu obyvatel a vyšší podíl zaměstnanosti v zemědělství. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, strukturu jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích;

b) ostatní regiony

- jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů, například pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelními pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím, regiony s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby, regiony s vyšší průměrnou mírou nezaměstnanosti, než je průměrná úroveň v České republice.

3.1. Hospodářsky slabé regiony dle metodiky MMR ČR

Pro hospodářsky slabé regiony byly na národní úrovni zvoleny tyto ukazatele:

1. Souhrnné hodnocení nezaměstnanosti k 31.12. daného roku.
 - ukazatel je číslo vyjadřující meziregionální relaci v zaměstnanosti

základní složky ukazatele:

nezaměstnanost $N = \text{uchazeči o zaměstnání} / \text{pracovní síla} \quad (1)$

dlouhodobá nezaměstnanost $D = \text{dlouhodobě nezaměstnaní} / \text{pracovní síla} \quad (2)$

tlak na pracovní místa $V = (\text{uchazeči} - \text{volná prac. místa}) / \text{prac. síla} \quad (3)$

Výpočet souhrnného hodnocení $SH = v_1 * N + v_2 * D + v_3 * V$ (4), kde

$v_1 = 0,4$ $v_2 = 0,3$ $v_3 = 0,3$

Ukazateli souhrnného hodnocení nezaměstnanosti je dána váha 0,3.

2. Daňové příjmy na 1 obyvatele v daném roce.
3. Průměrná mzda v okrese v daném roce.
4. Podíl zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti v daném roce.
5. Vývoj zaměstnanosti v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti oproti základnímu roku 1990.
6. Hustota osídlení (počet obyvatel na 1 km²) v daném roce.

Každému výše uvedenému ukazateli byla přiřazena příslušná váha. Velikosti každého ukazatele v daném okrese byl přidělen odpovídající poměrný koeficient, který byl vynásoben vahou příslušného ukazatele a tím byl získán koeficient výsledného hodnocení.

Výsledné hodnocení = $U_1 * 0,3 + U_2 * 0,1 + U_3 * 0,15 + U_4 * 0,2 + U_5 * 0,15 + U_6 * 0,1$ (5),

kde U_1 = koeficient ukazatele souhrnné hodnocení zaměstnanosti

U_2 = koeficient ukazatele daňové příjmy na 1 obyvatele

U_3 = koeficient ukazatele průměrná mzda

U_4 = koeficient ukazatele podíl zam. v zem., les. a rybolovu na celkové zam.

U_5 = koeficient uk. vývoj zam. v zem., les. a rybolovu v daném roce oproti r. 1990

U_6 = koeficient ukazatele hustota osídlení

Podle výše uvedeného algoritmu byla spočítána výsledná hodnocení všech okresů zvlášť za každý rok. Následně se spočítal průměr za jednotlivé okresy a bylo sestaveno pořadí strukturálně postižených regionů.

3.2. Hospodářsky slabé oblasti Libereckého kraje (HSO LK)

Metodika vymezení HSO Krajského úřadu Libereckého kraje se odlišuje od metodiky vydané Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, která je uvedena v kapitole 3.1. Metodika vymezení HSO LK z roku 2004 byla v roce 2006 aktualizována při zpracování Programu rozvoje Libereckého kraje na období 2007 – 2013.

V předchozí metodice pro hodnocení hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje byla jako základní územní jednotka použita obec. Tato metoda nehodnotila blízkost či odlehlost obce od významnějších středisek a dále neumožňovala zařazení mezi HSO větší města v HSO. Z tohoto důvodu byly při aktualizaci použity tzv. generelové jednotky a na ně přepočítaná kritéria. Jedná se o mikroregiony na nejnižší regionální úrovni, které mají své středisko a k němu vymezené spádové území. V ČR je generelových jednotek vymezeno 1 424, z toho v Libereckém kraji se nachází 61.

Centrem generelových jednotek je obec, která má základní střediskové funkce (pošta, škola, zdravotní zařízení, matriční úřad). K ní jsou přičleněny spádové obce. Při stanovení spádovosti se vycházelo z dřívějších generelových jednotek, kde byla zohledněna spádovost ke školám, zdravotním zařízením, občanské vybavenosti, správní příslušnost a dojížděky do zaměstnání.

Mezi výhody použití generelových jednotek patří možnost zařazení spádových středisek do HSO, vymezení souvislejšího a kompaktnějšího území v rámci kraje. Nevýhodou je vyšší počet obcí a větší rozloha výsledných HSO. Jednotlivé generelové jednotky byly porovnávány podle 11 ukazatelů (viz tabulka 5).

Další nevýhodou těchto jednotek však je, že za generelové jednotky nejsou sledovány statistické údaje. Tzn. že veškeré údaje pro ukazatele se musí vybrat ze statistických dat za obec.

Tabulka 5: Ukazatele pro generelové jednotky

Ukazatel	Váha	Výpočet
1. Intenzita bytové výstavby	7	(počet dokončených bytů za období 5ti let/počet obyvatel) * 1000
2. Index vzdělanosti	8	(1* počet obyvatel se SŠ bez maturity + 2* počet obyvatel s maturitou + 3* počet obyvatel s VOŠ vzděláním + 4* počet obyvatel s VŠ vzděláním) / počet obyvatel starších 15 let
3. Index ekonomického zatížení	10	(počet obyvatel do 14 let + počet obyvatel nad 65 let) / (počet obyvatel ve věku 15-65 let) * 100
4. Počet pracovních příležitostí	14	(počet ekonomicky aktivních obyvatel – počet obyvatel vyjíždějících z obce za prací + počet obyvatel dojíždějících do obce za prací) / počet ekonomicky aktivních obyvatel
5. Míra nezaměstnanosti	15	(průměrný počet evidovaných nezaměstnaných za 12 měsíců / počet ekonomicky aktivních obyvatel) * 100
6. Intenzita podnikatelské aktivity	15	(počet podnikatelských subjektů / počet obyvatel) * 100
7. Daňové příjmy	7	daňové příjmy obcí v Kč / počet obyvatel
8. Dopravní obslužnost (ST, SO)	13 (8,5)	Počet spojů zastavujících v obcích ve středu a v sobotu; (počet spojů za všechny obce / počet obcí)
9. Technická infrastruktura (KAN, VOD, PL)	3 (1,1,1)	Podíl domů napojených na kanalizaci, vodovod a plynovod na celkovém počtu domů
10. Občanská vybavenost (ZZ, SKO)	7 (2,5)	Počet ordinací praktického lékaře (pro děti a dorost, pro dospělé), včetně detašovaných pracovišť; (2* počet ordinací + 1* počet detašovaných pracovišť)/2; existence školy v obci (ano/ne)
11. Hustota zalidnění	1	Počet obyvatel / rozloha km ²

Zdroj: Metodika vymezení HSO LK [online]. [cit. 11. 7. 2007]. Dostupné z <http://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/metodika_vymezeni_hso_22c8dd2e54.pdf>

Ve výsledném vymezení bylo území Libereckého kraje rozděleno do tří skupin:

1. **Hospodářsky podprůměrné oblasti** – tj. území, jehož výsledná bodová hodnota sledovaných ukazatelů je nižší než průměr za Liberecký kraj (10 000 bodů).
2. **Hospodářsky slabé oblasti** – tj. území, jehož výsledná bodová hodnota je nižší než stanovená bodová hranice 9 200 bodů, která tvoří přirozený zlom v rámci výsledného bodového hodnocení. Patří sem Frýdlantsko, Jihozápadní Českolipsko, Jižní Jilemnicko, Mimoňsko, Podještědí, Semilsko, Cvikovsko.
3. **Ostatní oblasti** – všechny oblasti, jejichž výsledná hodnota je vyšší než 10 000.

V tabulce 6 jsou uvedeny generelové jednotky v oblasti Semilsko. V této hospodářsky slabé oblasti se nachází 8 generelových jednotek, které zahrnují 36 obcí.

Tabulka 6: Hospodářsky slabá oblast Semilsko

Generelová jednotka	Počet bodů	Obce
Jesenný	7 540	Bozkov, Jesenný, Roztoky u Semil
Lomnice nad Popelkou	9 170	Bradlecká Lhota, Lomnice nad Popelkou, Nová Ves nad Popelkou, Stružinec, Syřenov, Veselá
Poniklá	7 975	Jestřábí v Krkonoších, Poniklá
Rovensko pod Troskami	7 996	Holenice, Ktová, Rovensko pod Troskami, Tatobity, Troskovice, Žernov
Semily	8 847	Benešov u Semil, Bystrá nad Jizerou, Háje nad Jizerou, Chuchelna, Příkrý, Semily, Slaná , Záhoří
Velké Hamry	9 022	Plavy, Velké Hamry, Zlatá Olejnice
Vysoké na Jizerou	8 485	Rozprachtice, Vysoké nad Jizerou
Zásada	8 865	Držkov, Jílové u Držkova, Loužnice, Radčice, Vlastiboř, Zásada

Zdroj: Metodika vymezení HSO LK [online]. [cit. 11. 7. 2007]. Dostupné z <http://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/metodika_vymezeni_hso_22c8dd2e54.pdf>, upraveno

4. Projektové řízení

Ve formě projektů bývají realizovány nejrůznější aktivity – od stavby přes IT po volební kampaň. Projektový management je disciplínou široce interdisciplinární, dynamicky se rozvíjející. Tato kapitola se bude věnovat projektům v podnikatelské sféře, i když základní principy projektového řízení je možné použít i pro jiné typy projektů.

Projektové řízení je obecně soubor technik a nástrojů, které umožňují projektovým manažerům úspěšně naplnit cíle projektu. Existuje mnoho definic projektu, které mají vždy společné znaky:

- sledování konkrétního cíle – měl by být měřitelný,
- jedinečnost – každý projekt je jedinečný, provádí se pouze jednou, je dočasný,
- definování strategie vedoucí k dosažení daného cíle,
- určení nezbytně nutných zdrojů a nákladů včetně očekávaných přínosů z realizace záměru,
- přesné časové vymezení – je znám začátek i konec.

Příklady definic:

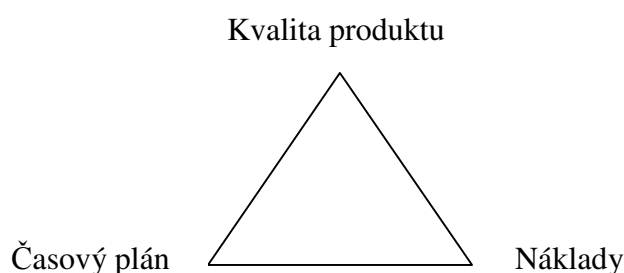
Dle ČSN ISO 10006: „Projekt je jedinečný proces sestávající se z řady koordinovaných a řízených činností s daty zahájení a ukončení, prováděný k dosažení cíle, který vyhovuje specifickým požadavkům včetně omezení daných časem, náklady a zdroji.“

„Projekt je cílevědomý návrh na uskutečnění určité inovace v daných termínech zahájení a ukončení.“ [3]

„Projekt je časově omezené úsilí, jehož cílem je vytvoření unikátního produktu nebo služby“ [1]

Projektem není periodicky se opakující činnost např. každodenní rutinní práce oddělení, běžný zásobovací proces, opakovaná výroba atd.

Cílem projektového řízení je uvést do souladu soupeřící zájmy z hlediska času, rozsahu, nákladů, rizik, kvality práce a uspokojit zájmy jednotlivých zainteresovaných stran. Tyto soupeřící zájmy se často zobrazují v podobě tzv. trojimperativu (obrázek 1). Jedná se o současné splnění požadavků na věcné provedení (kvalita), časový plán a rozpočtové náklady.

Obrázek 1: Trojimperativ

Zdroj: [1], s. 14

Projekty lze rozdělit na různé druhy podle jejich obsahu či účelu (viz tabulka 7).

Tabulka 7: Druhy projektů

Projekty	Specifikace
Spojené s výstavbou	Všechny kategorie projektů, kdy je k dosažení cílů nutná nová výstavba nebo rekonstrukce stávajících objektů.
Výzkumné a vývojové	Projekty řešící inovace.
Technologické	Projekty zavádění nových technologií bez zásahu do staveb.
Organizační	Projekty změn určitých struktur (např. systému řízení) nebo uspořádání významných akcí.

Zdroj: [3], s. 13

Projekty spojené s výstavbou jsou často nazývány projekty investičními. Investování je vkládání peněžních prostředků do dlouhodobého majetku (hmotného, nehmotného nebo finančního) a každá takováto investice vyžaduje předem vypracovat projekt. Součástí projektu je posouzení finanční výhodnosti. Zákon č. 50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu reguluje investiční výstavbu z hlediska území a ve vztahu k provádění staveb. Pokud se na projekt vztahuje stavební zákon musí dle zákona kvalifikovaná osoba (stavař) posoudit zásahy do konstrukce stavby.

4.1. Zásady projektování

Velmi důležitou součástí projektového řízení je výběr vhodného projektového manažera, který je klíčem k úspěchu projektu. Základní znalosti potřebné pro úspěšného projektového manažera spadají do čtyř kategorií: osobní vlastnosti, umění v oblasti chování⁸, obecné obchodní vlastnosti a technické dovednosti.

Řízení projektu vyžaduje pět odlišných manažerských činností:

- definování – stanovení projektových cílů,
- plánování – vypracování časového plánu, rozpočtu, plánu provedení,
- vedení – uplatnění manažerských dovedností,
- monitorování – kontrola stavu, zjišťování odchylek,
- ukončení – ověření, že hotový projekt splnil stanovené cíle.

⁸ Jedná se o znalost behaviorální vědy, které se zabývají zkoumáním lidského chování. Zahrnují sociologii, antropologii, psychologii a behaviorální aspekty biologie, ekonomiky, geografie, práva a politologie.

4.3. Životní cyklus projektu

Společnosti obvykle rozdělují projekty do několika ucelených celků. Tyto jednotlivé celky jsou postupně začleňovány do denního života organizace.

Tabulka 8: Životní cyklus projektu a činnosti projektu

Životní cyklus projektu →			
Koncept	Vývoj	Implementace	Ukončení
<p><i>Činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • shromáždění údajů • zjištění požadavků • vypracování alternativ • odhad zdrojů • vypracování smlouvy 	<p><i>Činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ustanovení základního týmu • vypracování projektového plánu • vypracování základního rozsahu • získání souhlasu k zahájení postupu • vypracování síťové analýzy • nastartování projektu 	<p><i>Činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení organizace projektu • stanovení podrobných požadavků • sestavení pracovních balíčků a jejich provedení • přímý projekt, jeho sledování a řízení 	<p><i>Činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrola a přijetí projektu • zakončení a delegování odpovědnosti • dokumentace a vyhodnocení výsledků
<p><i>Nástroje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrakt, stanoviska ke specifikacím práce • hierarchický rozpad úkolů (WBS) 	<p><i>Nástroje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • plán projektového řízení • WBS • Ganttův diagram • PERT/ PDM • Plán řízení rizik 	<p><i>Nástroje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • WBS • Ganttův diagram • dosažená hodnota • plán řízení rizik • zprávy 	<p><i>Nástroje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • plán řízení • WBS • technické/ finanční audity • zprávy
<p><i>Požadavky na kvalifikaci lidí</i></p> <p style="margin-left: 40px;">Komunikace Vyjednávání Vedení lidí Budování týmu Překonávání problémů</p>			

Zdroj: [8]

Životní cyklus projektu (viz tabulka 8) definuje fáze, které začínají při samotném vzniku a ustanovení projektu a provázejí projekt přes vytvoření až po výstup. Při práci na projektu

je nutno dodržovat zásadu postupného řešení od obecného ke konkrétnímu. Podstata této zásady spočívá v tom, že práce na projektu se rozdělí do čtyř fází projektování. Fáze se mají částečně překrývat, aby došlo ke zkrácení doby projektování.

Během jednotlivých fází cyklu mohou vznikat problémy z těchto důvodů:

- priority – určit, které projekty mají prioritu a zda priorita projektu zastiňuje celkovou funkční práci;
- metody a postupy – nedostatek shody v postupech projektu a v nástrojích, které jsou pro projektový tým dostupné;
- technické dohody – nedostatek odborných znalostí, nesouhlas s technickým postupem;
- počet pracovníků – nové kontrakty nemají v době zahájení projektů odpovídající počet pracovníků;
- odhad nákladů – podcenění nákladů z důvodů nevhodných postupů odhadu;
- časový plán – bývá podhodnocen.

1. koncepční fáze – definování projektu

V této fázi je vybrán projektový manažer, projekt je definován podle požadavků a specifikací zákazníka, sestaven projekční tým a jsou zahájeny všechny jednotlivé části projektového plánu.

Studie příležitosti (Opportunity Study) – identifikace příležitosti změn, předběžný výběr a definování projektu a podpůrné nebo funkcionální studie. Měla by se zabývat rozbořem přírodních zdrojů, budoucí poptávkou po daném výrobku či službě, analýzou odvětví. Je vhodné provést podpůrné studie, které pomáhají při následných rozhodovacích procesech

Studie proveditelnosti (Feasibility Study) – vypracování technické, ekonomické a komerční základny pro rozhodnutí o projektu. Měla by obsahovat cíl, strategii, historii projektu, analýzu trhu, marketingové strategie, materiálové vstupy, umístění projektu a jeho vliv na životní prostředí, technické a technologické zajištění projektu, rizikové aspekty projektu, personální zajištění, plán realizace projektu, ekonomické hodnocení projektu atd.

Tabulka 9: Konceptní fáze úkolů, činnosti a odpovědnosti

Úkoly	Činnosti	Odpovědnost
<i>1. Spuštění projektu</i>	Výběr projektového manažera.	Vedoucí
<i>2. Analýza a potvrzení požadavků a specifikací</i>	Stanovení šance projektu. Vypracování stanoviska k rozsahu projektu, kontrola jeho rozsahu společně se zákazníkem.	Projektový manažer
<i>3. Shromáždění základního týmu</i>	Zkontrolovat specifikace a požadavky projektu, určit klíčové členy projektového týmu. Vypracovat analýzu přínosů a nákladů. Určit potřebné zdroje.	Projektový manažer s funkcionálními manažery
<i>4. Vypracovat projektový plán na vysoké úrovni</i>	Definovat projekt. Vypracovat technické řešení. Vypracovat technické alternativy řešení. Vypracovat vyšší úroveň WBS. Určit funkcionální odpovědnosti. Určit podílníky. Vypracovat přehled nákladů a odhadnout časový plán. Vypracovat počáteční ohodnocení rizik. Zahájit vývoj podpůrných plánů.	Projektový manažer a členové základního týmu
<i>5. Připravit stanovy plánu</i>	Napsat stanovy projektu. Nastínit požadavky na komunikaci. Zdokumentovat odpovědnost manažera za projekt a zplnomocnění. Napsat souhrn výkonů. Získat schválení projektu a zahájit jej.	Vedení společnosti a projektový manažer

Zdroj: [8]

2. vývojová fáze

Vývojová fáze (někdy zvaná plánovací fáze), probíhá tam, kde je projekt propracován a připravován pro implementaci, monitorování a jeho cotrolling. Během této fáze je již přesně stanoven projektový tým.

Existuje pět kroků plánování:

1. rozložení projektu do úkolů a dílčích úkolů,
2. určení doby trvání úkolu a vzájemné závislosti,
3. vypracování časového plánu a projektu,
4. odhad nákladů na úkol a vypracování rozpočtu projektu,
5. určení konečných požadavků na zdroje.

Jednou z důležitých odpovědností projektového manažera v této fázi je přezkoumání projektového plánu se zákazníkem. Je to poslední příležitost pro zákazníka i pro projektového manažera zjistit, zda došlo k pochopení interpretace cílů a požadavků. Jakmile projekt dostane poslední schválení, může být implementován.

3. implementační fáze

Implementační fáze projektu zahrnuje zahájení projektu, sledování jeho postupu a každodenní controllingové činnosti tak, aby neshody s projektovým plánem byly na minimálních hodnotách.

4. ukončovací fáze

Jednou z charakteristik projektu je, že má dočasné trvání – tedy má koncový bod. Je velmi důležité formálně stanovit konec projektu, jinak by se mohly projekty prodloužit až za bod, který bychom normálně považovali za koncový bod, a to dokonce i o celé roky.

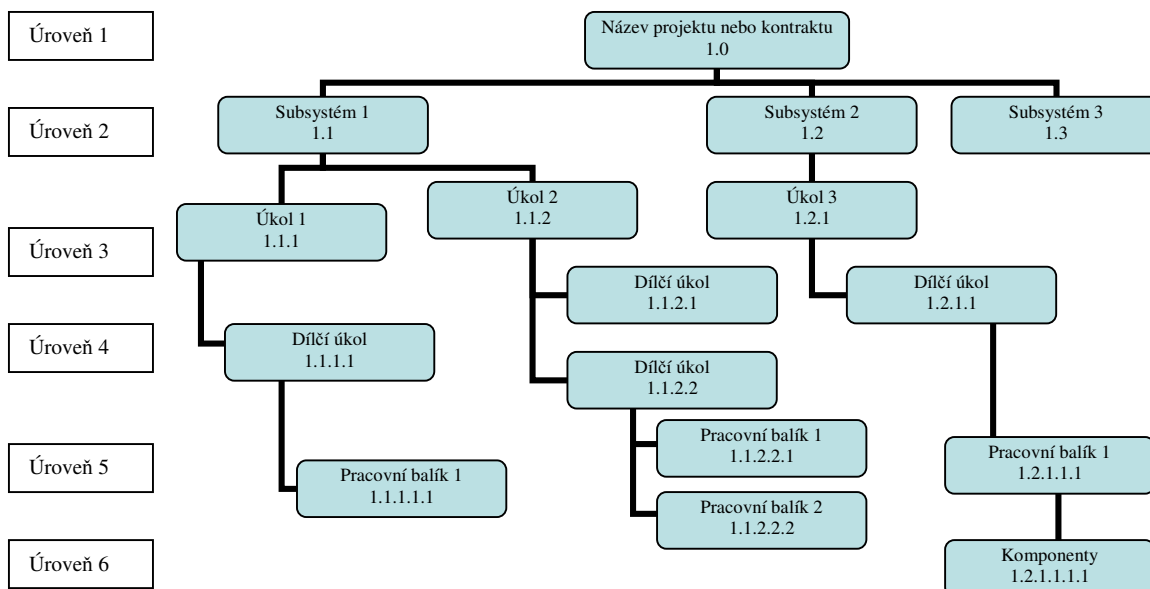
Důvody ukončení projektů:

1. Cíle a úkoly projektu jsou splněny.
2. Přínosy nebo původní důvody projektu už nejsou dále uskutečnitelné.
3. Smluvní strana na projektu netrvá.

Během této fáze musí být ukončeny např. tyto činnosti: dodání koncové položky, revize rozsahu projektu se zákazníkem, uznání a odměna členů projektového týmu. Je nutné předložit konečnou fakturu zákazníkovi, předložit konečné platby nákupcím, uzavřít stavební místo atd.

4.4. Hierarchický rozklad úkolů

Hierarchický rozklad úkolů (WBS – work breakdown structure) je nástrojem projektového řízení. Existuje v mnoha formách a slouží mnoha účelům. Když je proveden správně, je WBS základem pro projektové plánování, stanovení termínů, rozpočet a controlling.

Obrázek 2: Grafický formát WBS

Zdroj: [8]

WBS je strukturovaný způsob rozložení projektu na různé části. Rozpad projektu by měl pokračovat pouze na úroveň, která je potřebná pro určení samotného úkolu nebo vedlejšího úkolu jako pracovního balíku, přirozeného vedlejšího dělení nákladového účtu. Je to pracovní úkol (balík), který je identifikovatelný s osobou, zaměstnáním nebo s číslem rozpočtu a týká se skutečně dokončené práce projektu.

Název projektu je vždy první úrovní WBS. Úroveň 2 je složena z hlavních podsystémů projektu – úplných sekcí nebo názvů. Pokud projekt znamená přestavbu brownfieldu, potom název projektu (úroveň 1) WBS bude Projekt regenerace opuštěného objektu s podporou OPPP. Hlavními podsystémy jsou výběr vhodné dotace, technické údaje (např. inženýrské údaje, administrativní zprávy, logistické zprávy), funkce projektového řízení apod.

Všechny činnosti ve WBS nemusí být rozvinuty do stejné úrovně a v případě definování pracovního balíku se nevyžaduje jít do úrovně 5. Do úrovně 4, nebo dokonce do úrovně 3, mají být často rozvinuty pouze aktivity. WBS by mohl být použit jako nástroj k definování projekční práce a aktivity by měly být rozvinuty pouze do úrovně, kterou vyžaduje jejich výklad.

První tři úrovně ve WBS jsou typicky manažerské úrovně, tzn. že každá úroveň představuje úroveň řízení a ne úroveň, na které se práce uskutečňuje. Třetí úroveň (Úkol) představuje postavení vedoucího – osobu odpovědnou za dohled nad úkolem. Poslední tři úrovně jsou tam, kde se práce skutečně provádí. Úroveň dílčího úkolu je složena z několika pracovních balíků. Od úrovně 4 jsou jednotlivé úrovně označovány činností a druhem práce, která se skutečně provádí.

Přiřazení odpovědnosti za úkol je jedno z nejdůležitějších použití WBS. Dokončený WBS ukazuje všechny dílčí části projektu až na proveditelnou úroveň detailu. Z toho je patrné, kdo by měl daný podíl práce vykonat a kdo by měl na každý problém dohlížet. Následně je projektovým manažerem vypracována matice odpovědnosti za úkoly a přiřazeno jméno ke každému prvku WBS.

Dalším možným použitím WBS je projekt kalkulace nákladů. Je velmi těžké odhadnout náklady projektu v případě, že je na projekt nahlíženo jako na celek. Projekt má být zcela jasně rozdělen na menší prvky, dokud nebude určen náklad na každý prvek. Při použití WBS se rozloží projekt na postačující detaily tak, že je určen náklad na každý prvek.

WBS poskytuje základ pro vypracování síťové analýzy. Prostřednictvím WBS je možné analyzovat činnosti projektu z pohledu tvorby časového plánu. Controlling projektu vyžaduje úplné pochopení činností projektu. Díky WBS je jasné, kdo je odpovědný za daný úkol, jak spolu vzájemně souvisí, jak nákladný je každý prvek a jak dlouho by mělo trvat dokončení každé činnosti. [8]

5. Popis realizovaného projektu

5.1. Společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s.

Společnost má bohatou historii, která sahá do 30. let 20. století. Firma byla založena v roce 1934 jako živnost panem Josefem Benešem v Praze-Holešovicích. Společnost podnikala v oboru strojní zámečnictví, v roce 1939 rozšířila činnost na slévárenství a strojírenství. V roce 1992 byl podnik privatizován společností Beneš a Lát, v. o. s., která se v roce 1998 transformovala na akciovou společnost. Firma se zabývá slévárenstvím zinku a hliníku.

Dnešní majitelé firmy dbají na tradice. Pravděpodobně proto nemění v názvu společnosti jména Beneš a Lát, přestože už přesně nekopírují akcionáře společnosti. Pan Josef Lát a pan Lumír Al-Dabagh společně vedou slévárny, strojírny a lisovny plastů v Průhonicích u Prahy a ve Slané u Semil. Josef Lát reprezentuje potomky prvních majitelů a Lumír Al-Dabagh přišel do společnosti v roce 2003, kdy měla společnost ekonomické problémy, jako krizový manager s potřebnými finančními prostředky. Stal se akcionářem rodinné společnosti a současně jejím ředitelem. Podle výpisu z OR je veden ve společnosti jako prokurista.⁹

Vedení společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. se v roce 2002 se rozhodlo pro rozšíření společnosti. Hlavní příčinou tohoto rozhodnutí byla skutečnost, že základní podnik v Průhonicích je společnosti malý a geografické umístění tohoto závodu již přinášelo určité problémy. Společnost se proto rozhodla pro obnovu brownfieldu. Společnost chtěla expandovat, ale dlouho nemohla najít vhodnou lokalitu, protože největším problémem při revitalizaci lokality typu brownfields jsou komplikované vlastnické vztahy. Jelikož společnost chtěla získat podporu z OPPP – Reality, musela splnit podmínky pro přiznání této podpory. Jednou z nich bylo, že žadatel musí být vlastníkem nemovitosti.

⁹ Prokurista je oprávněn za společnost jednat a podepisovat samostatně. Za společnost se prokurista podepisuje tak, že k napsané nebo vytištěné obchodní firmě připojí dodatek, označující prokuru a svůj podpis.

Před výběrem lokality byla stanovena kritéria, která byla pro vedení společnosti rozhodující. Jednalo se o míru nezaměstnanosti, struktura nezaměstnanosti (ženy, muži), zda v okolí existuje nebo existoval dostatek podniků pracujících ve směnném typu provozu, dostupnost na dálniční tahy a cena regenerovaného objektu. Do užšího výběru z 42 lokalit postoupily tři lokality, a to Varnsdorf, Kroměříž a Slaná u Semil. Opuštěného průmyslového objektu si všiml pan Lát cestou do Semil úplně náhodou.

Slaná u Semil byla vybrána především proto, že se jedná o kraj s vhodnou strukturou vzdělání. V okolí bylo nebo stále je několik textilních továren (= zkušenost se směnným provozem), skláren (v přeneseném slova smyslu se jedná o jiný typ slévárny), plastikáren (lisování plastu a vstřikování kovů pod tlakem je v podstatě totéž). Jedním z rozhodujících faktorů byla konzultace s místními úřady práce a s řediteli integrovaných škol v okolí. Na úřadech práce byla zjištěna úspěšnost získání nových zaměstnanců. Informace ze středních škol se týkaly typu vzdělání budoucích zaměstnanců. Po zvážení kritérii padla volba na Semilsko.

Ve druhé polovině roku 2004 získala společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s. výrobní prostory v obci Slaná u Semil, což byl důležitý faktor pro zpracování projektového návrhu vymístění výroby zinku při využití OPPP. Tento projekt byl dokončen v červnu 2005, ale již koncem dubna 2005 byly uvedeny první stroje do provozu. Vymístění výroby zinku přineslo výrazné zjednodušení výrobního toku, protože celá technologie je umístěna v jedné hale a je zabezpečen plynulý výrobní proces. Následkem čehož došlo i přes náklady spojenými s přestěhováním výroby ke snížení nákladů (došlo ke změně struktury nákladů) a zvýšení produktivity. Cit.: „Celkem bylo do společnosti v roce 2005 investováno přibližně 32 mil. Kč.“¹⁰

Společnost získala různá ocenění. V roce 2004 získala ocenění v soutěži „Průmyslová zóna roku“, kterou vyhlašuje každoročně pod záštitou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

¹⁰ Výroční zpráva za rok 2005 [online]. [cit. 15. 3. 2008]. Dostupné z <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=pageContent&sysinf.src=getFile:listina.@slCis=100318151-listi>>

agentura CzechInvest ve spolupráci se Sdružením pro zahraniční investice a partnery projektu „Partnerství pro podporu přímých zahraničních investic v České republice“. Ocenění v kategorii „Nejzdařilejší rekonstrukce podnikatelského objektu v roce 2004“ (v rámci programu Reality/OPPP) získal Závod společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. V roce 2007 obdržela ocenění „Firma roku 2007“, které získala společnost v anketě pořádané agenturou Bizon&Rose.

O společnosti se hovoří především v souvislosti s dodávkami do automobilového průmyslu, ale ten v portfoliu produkce tvoří jen 17 %. Podnik především dodává odlitky a obrobky z nich do dalších průmyslových odvětví. Například do elektrotechniky, dílů pro hydrauliku, pro brzdové soustavy užitkových a železničních vozů a telekomunikace.

Výroba hraček se stává možnou prioritou do budoucna. U hraček znají přímo cílového zákazníka než pokud dodávají firmám polotovary. Důležitý faktor zde hraje modernizace. Dle pana Al-Dabagha není strojařina do budoucna nejlepší obor, proto je zde trend k širšímu výrobnímu programu.¹¹

Velkým problémem je nedostatek kvalitních zaměstnanců. Představitelé společnosti vidí značný problém v nastavení současného systému sociálních dávek. Dle Josefa Láta toto nutí firmy k zefektivnění a k zavádění robotů s co nejmenším počtem lidí v provozu. Je zde rozdílná situace poblíž Prahy a na severu Čech. Na Semilsku se jim přihlásilo na 60 míst přes tři sta zájemců. Na rozdíl v Průhonicích je značný nedostatek potřebných zaměstnanců v dělnických profesích. To byl hlavní důvod k přesunu části firmy do oblasti Semilská.

Průměrný plat zaměstnanců firmy se pohybuje okolo 23 tisíc Kč hrubého měsíčně. Lidé jsou zde placeni za kvalitní výrobky. V Průhonicích byla postavena ubytovna pro zaměstnance. Ve firmě jsou zaměstnání kromě Čechů i Slováci, Ukrajinci a Moldavci.
[13], [23]

¹¹ HONSOVÁ, M. *Od forem na šunku až po vlaky*. Profit: podnikatelský týdeník. Praha: 2008, roč. 19, č. 4, s. 32-33. ISSN 1212-3498

V roce 2005 společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s. získala 10% kapitálový podíl ve společnosti Beneš a Lát, s.r.o., která byla založena 11. listopadu 2005. Tato společnost je personálně propojena s Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s. Úkolem této nové společnosti (Beneš a Lát, s.r.o.) bylo převzetí podniku Vista Semily, s.r.o. a rozšířit nabídku výrobních kapacit v oblasti technických výlisků z plastu. Vistu Semily, s.r.o. koupil Beneš a Lát, s.r.o. k 1. prosinci 2005 na základě smlouvy o prodeji podniku, která byla uzavřena dne 30. listopadu 2005. Vyrábí se zde technické díly a hračky. Firma vlastní autorská práva ke značce Vista, kterou zachránila před zánikem.

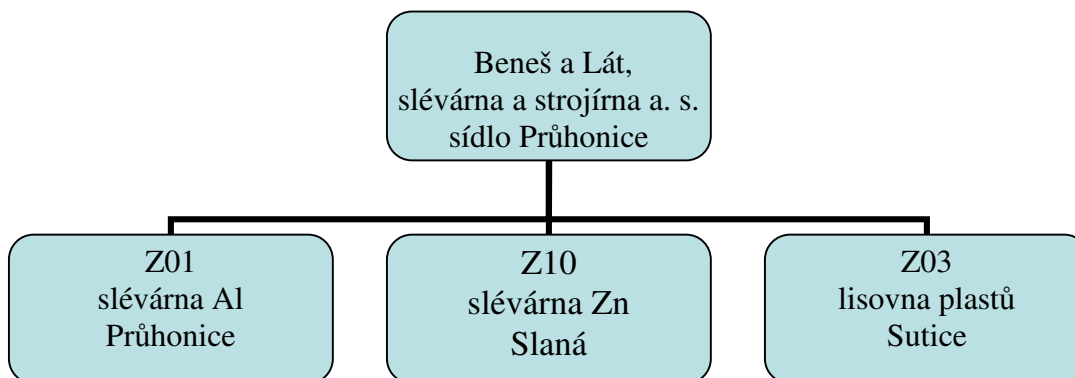
Společnost Beneš a Lát, s.r.o. (pronajímatel) přenechal smlouvou o nájmu ze dne 28.12.2007 společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. (nájemce) výše uvedený podnik Vistu Semily, s.r.o. do nájmu k provozování podniku v rozsahu předmětu podnikání pronajímatele. Vista Semily, s.r.o. sídlí v obci Sutice, která spadá pod obec Slaná, kde zřídila společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s. svůj nový závod Z10.

Obrázek 3: Závody Z10 ve Slané a Z03 v Suticích

V současné době společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. provozuje 3 závody. V Průhonicích se nachází slévárna hliníku (kapacita je cca 120 tun hliníkových odlitků měsíčně) a rovněž sídlo celé společnosti. Do Slané byla vymístěna již zmiňovaná slévárna zinku. Kapacita slévárny je cca 90 tun odlitků měsíčně. V Suticích provozuje lisovnu plastů, kterou má v nájmu od společnosti Beneš a Lát, s.r.o. Kapacita lisovny je cca 70 tun výlisků za měsíc. Organizační schéma těchto závodů je uvedeno na obrázku 4. Jak je

patrné z obrázku, společnost nemá posloupné značení závodů. Práce je ve všech závodech organizována na 3 směny 5 dní v týdnu

Obrázek 4: Organizační schéma závodů Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s.

Zdroj: vlastní zpracování

5.2. Popis účetní jednotky

<i>Účetní jednotka:</i>	BENEŠ a LÁT, slévárna a strojírna a.s.
<i>Sídlo:</i>	Tovární 277, 252 43 Průhonice
<i>Právní forma:</i>	a.s.
<i>Rozhodující předmět činnosti:</i>	Kovovýroba, živnost je provozována průmyslovým způsobem
<i>Datum vzniku:</i>	31.12.1998
<i>IČ:</i>	25724304
<i>DIČ:</i>	CZ25724304

V roce 2005 byla společnost „rozšířena“ o provoz závodu Z10 - přemístěním slévárny zinku z průmyslového areálu z Průhonice do areálu Slaná u Semil. Koncem roku 2007 začala vyrábět v závodě Z03 v Suticích, který má v nájmu od společnosti Beneš a Lát, s.r.o.

Tabulka 10: Zaměstnanci společnosti a osobní náklady v letech 2004 – 2006

Rok	2004		2005		2006	
	celkem	z toho řídících pracovníků	celkem	z toho řídících pracovníků	celkem	z toho řídících pracovníků
Průměrný počet zaměstnanců	173	9	205	9	201	9
Mzdové náklady	37 265 000	5 468 000	40 901 000	5 681 000	47 613 000	5 752 000
Náklady na sociální zabezpečení	13 158 000	1 859 000	14 344 000	1 931 000	16 904 000	1 955 000
Sociální náklady	367 000	0	547 000	0	466 000	0
Osobní náklady celkem	50 910 000	7 447 000	55 570 000	7 612 000	65 103 000	7 707 000

Zdroj: vlastní zpracování, vstupní data z Přílohy k účetní závěrce k 31.12.2005 společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. a z Přílohy k účetní závěrce k 31.12.2006 společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s

Tabulka 10 ukazuje stav zaměstnanců a výši osobních nákladů za celou společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. Z tabulky 10 vyplývá, že v roce 2005 došlo k podstatnému zvýšení počtu zaměstnanců. Oproti roku 2004 bylo zaměstnáno o 32 zaměstnance více. Pravděpodobnou příčinou tohoto stavu je zřízení nového závodu v obci Slaná u Semil. I když v roce 2006 došlo k mírnému poklesu zaměstnanců, mzdové náklady vzrostly o více než 16 %. Možnou příčinou může být fakt, že rostla minimální mzda. V roce 2004 se pohybovala na úrovni 6 700 Kč, v roce 2005 to bylo 7 185 Kč a v roce 2006 se jednalo o částku 7 955 Kč. Údaje o zaměstnancích a osobních nákladech za rok 2007 nebyly v době zpracování této práce ještě zveřejněny. V současné době zaměstnává Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. okolo 250 zaměstnanců.

Společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. získala v roce 2005 dotaci:

- na projektovou dokumentaci Z10 ve výši 667 000 z OPPP,
- dotace na vytvořená pracovní místa v Z10 ve výši 503 000 Kč od ÚP Semily.

Společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. získala v roce 2006 dotaci:

- na revitalizaci závodu Z10 ve Slané u Semil z programu OPMP přidělené v roce 2004 a proplacené 15.12.2006 výši 8,8 mil. Kč,
- dotace na vytvořená pracovní místa v Z10 ve výši 25 tis. Kč od ÚP Semily.

Dotace získané v letech 2005 a 2006 od ÚP Semily byly určeny na vytvoření 4 pracovních míst a na pořízení výrobních pomůcek. Přestože tato pracovní místa byla vytvořena (do konce roku 2006 bylo vytvořeno 65 nových pracovních míst), dotace nakonec nebyla využita a byla vrácena zpět úřadu práce. Hlavním důvodem pro vrácení byly administrativní překážky dané konstrukcí dotace.

Dále byla přiznána dotace na podporu a udržení pracovních míst. Tento typ dotace je zaměřen na podporu udržení pracovního místa obtížně zaměstnatelných osob. V roce 2006 byla dotace využita pro 4 zaměstnance. K získání této dotace musí být uchazeč schválen komisí ÚP, která se schází přibližně jednou za měsíc. To v praxi znamená, že od okamžiku, kdy je potřebné obsadit uvolněné místo v podniku, musí se čekat přibližně měsíc, aby mohl být uchazeč zaměstnán. Přesto tento typ dotace je administrativně přijatelný. Je velmi pravděpodobné, že ho společnost v budoucnu znovu využije.

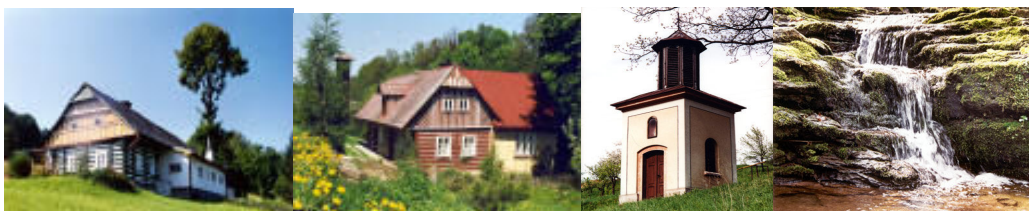
6. Obec Slaná

Obrázek 5: Obec Slaná

6.1. Historie a současnost obce Slaná

Obec Slaná se nachází v Libereckém kraji v okrese Semily. Obec leží v údolí na rozloze 1 027 ha v nadmořské výšce 358 m n. m. První zmínka o Slané je z roku 1430 v knize Antonína Profouse „Místní jména v Čechách“. Podle kroniky obce Slaná se jméno odvozuje z močálů se slanou vodou nacházejících se v okolních lesích. Od 90. let 19. stol. obyvatelům poskytovalo obživu především strojní zpracování bavlny. Obec Slaná se skládá ze šesti částí. Části obce jsou Bořkov, Hořensko, Nedvězí, Slaná, Sutice a Světlá.

Obrázek 6: Významné dominanty obce Slaná

Ve středu obce se nachází kulturní dům, který slouží pro účely obecního úřadu, místních spolků, provozu restaurace, kadeřnictví a masáží. Prodejním místem v obci je novinový stánek Risk, který nabízí noviny a časopisy, drogistické zboží, školní potřeby, pytle na komunální odpad atd. K občanské vybavenosti patří rovněž pošta, která byla zřízena v roce 1951. Obec provozuje základní a mateřskou školu. Základní škola je určena pro žáky prvního až pátého ročníku.

Obcí vede modře značená turistická trasa do Lomnice nad Popelkou a cyklotrasa č. 4175, která spojuje Slanou s oblastmi Českého ráje a Krkonoš. Obec Slaná je začleněna v MAS¹² Kozákov o.s., která je zaměřena na zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Jedná se o dobrovolné svazky obcí Kozákov, Pojizeří a Podhůří. Více informací je uvedeno v příloze č. 5

¹² MAS – místní akční skupina je organizační formou místního partnerství

Tabulka 11: Občanská vybavenost obce Slaná k 31.12.2007

Technická vybavenost:	
Veřejný vodovod	ano
Kanalizace s ČOV	ne
Plynofikace	ano
Požární nádrže	ano
Kultura a sport:	
Knihovna	1
Kulturní zařízení	1
Sportoviště	2
Školství:	
Mateřská škola	1
Základní škola 1. - 5. ročník	1
Pošta:	
Slaná u Semil, 512 01	č.p. 62, část obce Nedvězí
Doprava:	
Počet autobusových zastávek	6
Délka místních komunikací	25 km
Vlak	zastávka v Nedvězí

Zdroj: Historie obce [online]. [cit. 15. 2. 2008]. Dostupné z < <http://www.obecslana.cz>>, upraveno

Bývalá samoobsluha pod názvem Studio Kandy nabízí zařízení koupelen, plovoucí podlahy, krbová kamna, garážová vrata atd. V obci se obchodní činností s materiálem pro vodu, plyn a topení zabývají firmy Unica, s. r. o. a K.T.O. International spol. s r.o. V obci působí několik menších výrobních provozoven - zámečnictví, truhlářství, klempířství, zednické práce. Místní občané podnikají v autodopravě, pohostinství, obchodní činnosti, stavební činnosti, atd.

Z větších průmyslových závodů je v současné době v provozu firma Beneš a Lát, s.r.o. v Suticích, kde se vyrábějí hračky a výrobky pro automobilový průmysl. Jedná se o bývalou společnost Vista, s.r.o. Jak již bylo zmíněno, tento závod v Suticích si najala společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna, a.s. jako závod Z03. Smlouva o nájmu je uvedena v příloze č. 9.

Textilní továrna s první tryskovou tkalcovnou na světě, byla po rozpadu n. p. Kolory navracena a.s. Hybler a v roce 1998 uzavřena. V roce 2004 začala rozsáhlá rekonstrukce objektu ve Slané novým majitelem firmou Beneš a Lát, slévárna a strojárna, a.s., kde se vyrábějí odlitky ze zinku a práci zde našlo cca 90 zaměstnanců. V tomto případě se jedná o závod Z10.

V zemědělství podniká firma SLAKO, s.r.o. Kromě zemědělské výroby se zabývá likvidací autovraků a odvozem fekálií. V areálu firmy SLAKO, s.r.o. má provozovnu též firma SEMSTAV spol. s.r.o. zabývající se zpracováním dřevní kulatiny.

Tabulka 12: Hospodářská činnost v obci Slaná k 31. 12. 2006

Počet podnikatelských subjektů celkem		142
podle převažující činnosti	zemědělství, lesnictví, rybolov	19
	průmysl	27
	stavebnictví	28
	doprava a spoje	5
	obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	37
	ostatní obchodní služby	13
	veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	4
	školství a zdravotnictví	3
	ostatní veřejné, sociální a osobní služby	6
podle právní formy	státní organizace	1
	obchodní společnosti	6
	družstevní organizace	1
	podnikatelé - FO	109
	samostatně hospodařící rolníci	11
	svobodná povolání	3
	ostatní právní formy	9

Zdroj: Vybrané statistické údaje za obec [online]. [cit. 11. 12. 2007]. Dostupné z <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?cislotab=MOS+ZV01&kapitola_id=5&kontext=t&razeni=ta&pro_2008436=577529>, upraveno

Jak je patrné z tabulky 12, hospodářská činnost je obci velmi rozšířena. V obci má trvalý pobyt přihlášeno 647 obyvatel a jde zde přitom 142 podnikatelských subjektů. Z celkového počtu převládají podnikatelé - fyzické osoby, které tvoří téměř 77 % všech podnikatelů dle právní formy. V obci se nachází okolo 200 pracovních příležitostí pro místní obyvatele, ale i pro obyvatele sousedících obcí. Na jedno pracovní místo připadají přibližně 3 obyvatelé obce.

6.2. Informace dle zákona 106/1999 Sb.

1. Úplný oficiální název obce: Obec Slaná
2. Důvod a způsob založení: Zákon o obcích 128/2000 Sb.
3. Organizační struktura: Vlastimil Schovánek - starosta starosta@obecslana.cz
Dana Fejfarová – samostatný referent
4. Kontaktní spojení:
Obec Slaná, Slaná 94, 512 01 Slaná u Semil
tel: 481 625 063
e-mail: obec@obecslana.cz
<http://www.obecslana.cz>
5. Bankovní spojení: 6327-581/0100 Komerční banka, a.s. Semily
6. IČO: 00276138
7. DIČ: Obec není plátcem DPH
8. Rozpočet: Rozpočet 2007 viz příloha č. 2
9. Žádosti o informace: OÚ Slaná (viz kontakt)
10. Příjem žádostí a dalších podání: OÚ Slaná (viz kontakt)
11. Formuláře pro styk s úřadem:
 - a. Přihlašovací lístek k trvalému pobytu
 - b. Potvrzení o změně trvalého pobytu
 - c. Žádost o poskytnutí informací z informačního systému
 - d. Žádost o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les

12. Návodny na řešení situací (popisy postupů):
Obecně závazné vyhlášky, dále poplatky za :
- o hroby
 - o vidimaci a legalizaci (ověřování podpisů a listin)
13. Nejdůležitější předpisy: Vyhlášky viz www.obecslana.cz
14. Sazebník úhrad za poskytování informací: Informace poskytuje zdarma
15. Organizační složky obce: nejsou

Zastupitelstvo obce v roce 2008:

Starosta: Vlastimil Schovánek

Místostarosta: Roman Valenta

Zastupitelé: Václav Hubený, Bořivoj Kadlec, Karel Stránský, Jaroslav Prousek,
Vladimír Kobrle.

6.3. Spolky v obci Slaná

V obci se nachází několik volnočasových sdružení. Jedná se o Sportovní organizaci Slaná (SOS), Český svaz žen (ČSŽ), Myslivecké sdružení NORA Slaná (MS NORA), Divadelní soubor TYL Slaná (DS TYL) a Sbor dobrovolných hasičů ve Slané (SDH).

SOS má tyto oddíly: volejbal, stolní tenis, pěší turistika a cvičení žen. V současnosti má 54 členů. Sportovní organizace přispívá i ke kulturnímu rozvoji obce tím, že pořádá Sportovní ples. Organizace ČSŽ má 43 členek. Společně s dalšími organizacemi se podílí na veřejných a kulturních akcích pořádaných pro děti, důchodce a občany obce. Členové MS NORA se věnují umělému odchovu zajíců a bažantů a následnému vypouštění do přírody. Finanční prostředky jsou získávány především vysazováním lesních porostů. Organizace má 17 členů. DS TYL existuje již od roku 1897. V současné době má soubor 30 členů. A repertoár je zaměřen na činohru. Soubor pořádá zájezdová představení do okolních měst a obcí. SDH byl založen již v roce 1893 a v současnosti má 49 členů. Každoročně pořádá hasičský bál, dětský karneval, pohádkový les, výlety a tábor pro děti.

6.4. Demografické údaje a jiné statistické údaje o obci

V tabulce 13 je uvedena sídelní struktura obce v roce 2001 a v roce 2008. Je zde patrný nárůst obyvatel obce, který nebyl zapříčiněn primárně otevřením slévárny. Hlavní příčina je zřejmě v jevu zvaném „babyboom“, který je v posledních letech typický pro celou republiku.

Tabulka 13: Sídelní struktura obce

Část obce	Počet obyvatel v roce 2001	Trvale obydlené domy (2001)	Neobydlené domy (2001)	Počet obyvatel k 26. 3. 2008
Bořkov	153	50	32	198
Hořensko	77	19	25	66
Nedvězí	197	52	26	210
Slaná	199	52	26	196
Sutice	0	0	6	3
Světlá	12	5	3	10
Celkem	638	178	118	683

Zdroj: Historie obce [online]. [cit. 15. 2. 2008]. Dostupné z < <http://www.obecslana.cz>>, interní databáze OÚ Slaná, upraveno

Tabulka 14 představuje historický vývoj obyvatelstva v období 1869 až 2007. Obyvatelstvo v obci Slaná postupně ubývalo. Největšímu propadu docházelo vždy po válce. Od počátku 90. let 20. století se drží přibližně na stejné úrovni. V současnosti dochází k mírnému růstu počtu obyvatel.

Tabulka 14: Historický vývoj obyvatel v letech 1869 - 2007

	1869	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2007
Počet obyvatel	1267	1567	1249	1330	999	928	816	749	626	638	647

Zdroj: vlastní zpracování, vstupní data z www.czso.cz

V tabulce 15 je blíže popsán pohyb obyvatel obce v letech 2001 až 2006. Největšímu přírůstku obyvatel došlo v roce 2002, kdy změna obyvatel činila 11 osob. Tato změna byla

dána především tím, že došlo k přistěhování 36 osob. Naopak k největšímu propadu došlo v roce 2004 o 15 osob. Největší podíl na tom má skutečnost, že se vystěhovalo 21 osob, ale přistěhovalo se pouze 6 osob.

Tabulka 15: Pohyb obyvatel v letech 2001 - 2006

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celková změna počtu obyvatel	1	11	7	-15	10	0
z toho ženy	-1	7	3	-7	2	-5
Přirozený přírůstek obyvatel	-6	-11	0	0	0	1
z toho ženy	-7	-3	-1	2	-1	-5
Počet živě narozených	7	5	4	7	6	9
z toho ženy	1	3	1	4	1	2
Počet zemřelých	13	16	4	7	6	8
z toho ženy	8	6	2	2	2	7
Přírůstek stěhováním	7	22	7	-15	10	-1
z toho ženy	6	10	4	-9	3	0
Počet přistěhovalých	16	36	27	6	25	19
z toho ženy	11	17	14	3	12	10
Počet vystěhovalých	9	14	20	21	15	20
z toho ženy	5	7	10	12	9	10

Zdroj: vlastní zpracování, vstupní data z www.czso.cz

Průměrná míra nezaměstnanosti na Semilsku byla v prosinci 2007 naměřena 7,8 %. Největší míru nezaměstnanosti vykazovala obec Příkrý, a to 12,2 %. Naopak obec Roztoky u Semil vykazovala nejnižší míru nezaměstnanosti - 5,1 %. Obec Slaná se umístila na druhém místě se mírou nezaměstnanosti na 6,3 %. Jak vyplývá z tabulky 16, je nezaměstnanost v současnosti na nejnižší míře od roku 2001. Ke konci roku 2007 bylo na ÚP Semily evidováno 19 uchazečů o zaměstnání z obce Slaná.

Oproti roku 2006 došlo v roce 2007 k poklesu o 32 % evidovaných uchazečů o zaměstnání na ÚP Semily. Když v roce 2004 přišla společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. do obce, byla vykazována nezaměstnanost 8,9 % a 27 uchazečů o zaměstnání. Oproti tomu v roce 2003 byla nezaměstnanost výrazně vyšší. Na ÚP Semily byli evidováni 43 uchazeči

o zaměstnání a míra nezaměstnanosti byla 14,2 %. Nezaměstnanost mírně narostla v roce 2005, ale v dalším období klesala.

Tabulka 16: Uchazeči o zaměstnání a míra nezaměstnanosti v obci Slaná v letech 2001 – 2007

	2001	2002	2003	2004	2005 celkem	2005 z toho dosazitelní	2006 celkem	2006 z toho dosazitelní	2007
Uchazeči o zaměstnání k 31.12.	35	26	43	27	33	30	29	28	19
	Původní metodika					Nová metodika			
Míra nezaměstnanosti v % k 31.12.	11,6	8,6	14,2	8,9	10,9	9,9	9,2		6,3

Zdroj: vlastní zpracování, vstupní data z <http://www.czso.cz>

Pozn.: od roku 2005 se používá k výpočtu nová metodika dle EU

7. Cost – Benefit Analysis

V této kapitole bude použita Cost – Benefit Analysis pro hodnocení projektu. Tato metoda se používá pro posuzování projektů veřejné sféry a projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů.

Účelem zpracování Cost – Benefit Analysis (CBA) je zhodnocení investiční akce s podporou ze strukturálních fondů. Cílem této analýzy je kvantifikovat co nejvíce nákladů a výnosů¹³ spojených s projektem. Hodnotí se zde jak zisk či finanční návratnost, tak i společenský užitek projektu. Výsledkem této analýzy je odpověď na otázku, zda je projekt smysluplný, tedy co kterým subjektům přinese a co komu vezme.

¹³ Český překlad Analýza nákladů a přínosů je mírně zavádějící. Náklady (costs) zde nejsou míněny v účetním slova smyslu, ale spíše jako negativní dopady projektu. Výnosy (benefits) jsou chápány jako pozitivní dopady projektu (užitek).

V následujících podkapitolách jsou uvedeny základní údaje o investici a projektu. Následně je vymezena struktura beneficentů, což jsou subjekty na něž dopadají efekty plynoucí z investice. Při investiční a nulové variantě jsou porovnávány dva stavy: stav, kdy projekt nebyl realizován (nulová varianta), a stav, kdy projekt realizován byl (investiční varianta). V této práci je zpracováno několik verzí nulové varianty. Rozdíly mezi těmito variantami jsou v místě dopadu podpory. Jedná se o dopad podpory na okres Semily, Liberecký kraj a celou Českou republiku.

7.1. Základní údaje o investici

Projekt byl realizován na území hospodářsky slabé oblasti Centrální Semilsko, která je charakteristická nízkou mírou nezaměstnanosti, nízkou intenzitou podnikatelských aktivit, nízkou daňovou výtěžností a nízkým podílem ekonomicky aktivních obyvatel ve službách.

Investor:	Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s.		
Plocha areálu:	15 164 m ²		
Celkové náklady projektu:	24 863 000 Kč		
Dotace:	9 491 000 Kč		
Datum přiznání dotace:	7. 2. 2005	výše podpory:	667 000 Kč
	16.2.2006	výše podpory:	8 824 000 Kč
Datum zahájení stavebních prací:	10. 12. 2004		
Titul programu podpory:	CZ.04.1.01 Operační program průmysl a podnikání		

Cílem projektu z OPMP – Reality byla rekonstrukce průmyslového objektu areálu bývalé přádelny n. p. Kolora Semily v obci Slaná u Semil na objekt slévárna. Nová výroba umožnila snížení nákladů a zvýšení produktivity výroby zinkových odlitků. Slévárna byla uspořádána do jednoho logického celku umístěného převážně v jedné průmyslové hale.

Hlavním přínosem bylo tedy zvýšení konkurenceschopnosti podniku změnou toku výroby a optimalizace nákladů. Soustředěním výroby do jedné hlavní haly se snížily ztráty plynoucí z obtížné organizace (původně byl závod v pěti budovách), snížila se délka manipulačních vzdáleností, velikost meziskladů, náklady na energie a náklady na pomocné profese. Výrobní hala dvojnásobila kapacitu a disponuje dostatkem prostoru pro další růst. Celá přestavba k uzpůsobení odlišnému typu výroby trvala osm měsíců.

Připravovaný Projekt naplňoval cíle programu Reality (zlepšení podnikatelského prostředí v ČR díky podpoře investic do moderních výrobních provozů) a nelze přehlédnout ani významný pozitivní vliv na zaměstnanost regionu, která byla zvýšena vytvořením 90 pracovních míst. Dále se také zlepšil vzhled a funkční využití průmyslového areálu, který byl od roku 1997 zcela opuštěn.

Doplňující informace:

- Součástí povolenacího řízení na rekonstrukci tkalcovny na slévárnu byla studie vlivu na životní prostředí. Při měření emisí zinku v základním závodě byla naměřena hodnota nižší než 1 mikrogram na m³, norma je max. 78 mikrogram na m³.
- Závod je vytápěn zemním plynem. Celkové zplodiny dosahují hodnot přibližně 18 malých rodinných domů.
- Byla zbudována nová splašková kanalizace, oddělena splašková a dešťová kanalizace a byla provedena rekonstrukce septiku na nepropustnou jímku na vyvážení.
- Společnost je držitelem auditu systému řízení jakosti ISO TS 16949 a environmentálního auditu ISO 14001.¹⁴

7.2. Vymezení struktury beneficiantů

¹⁴ *Slánský list*. Slaná: 2005, roč. 7, č.49, s. 5-6

V této podkapitole budou vymezeny všechny zainteresované subjekty, kterým investiční projekt přináší užitek. Na tuto skupinu dopadají kladné i záporné efekty projektu.

Společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s.

Realizace investice přispěla k výraznému zjednodušení výrobního toku, protože celá technologie je umístěna v jedné hale a je zabezpečen plynulý výrobní proces výroby zinku. Následkem čehož došlo ke snížení nákladů a zvýšení produktivity. Přemístěním výroby z regionu v blízkosti Prahy do regionu se zvýšenou nezaměstnaností získala dostatek kvalifikovaných zaměstnanců.

Obec Slaná

Realizace projektu pozitivně ovlivní sociální a ekonomický život v obci. Je zde možnost vytvoření nových dopravních cest nebo oprava stávajících. Dále se také zlepšil vzhled a funkční využití opuštěného průmyslového areálu. V případě, že by objekt dále chátral, mohlo by dojít k jeho zřícení a ohrožení místních obyvatel. V tomto případě by obec musela na své náklady objekt zabezpečit a ty poté vymáhat po vlastnících objektu. Neopomenutelný je také fakt, že se obci zvýší příjmy obecního rozpočtu. Dalším významným faktem zůstává oživení venkovského prostoru a snížení jeho hospodářského úpadku. Dochází také k zamezení vylidnění venkovských oblastí. Kdyby byl projekt realizován na „zelené louce“, došlo by k úbytku orné půdy.

Obyvatelé obce Slaná

Mezi nejdůležitější přínosy pro obyvatele obce se řadí zvýšená nabídka pracovních míst v místě bydliště. Je zde předpoklad i možného posílení veřejné hromadné dopravy pro dopravu přespolních zaměstnanců. Těchto nových spojů by samozřejmě využívali i obyvatelé ke své osobní potřebě.

Místní podnikatelé

V případě, že společnost nevybuduje vlastní závodní jídelnu, je velmi pravděpodobné, že zaměstnanci budou navštěvovat místní restauraci. Restauraci by se výrazně zvýšil obrát, což by se mohlo promítnout i do zvýšení kvality nabízených služeb. Je zde možná i spolupráce s dalšími místními podnikateli – např. místní dopravci, živnostníci v průmyslovém oboru. V úvahu připadá i zvýšená aktivita místních spolků. Toto by se týkalo především divadelního spolku, kdy by společnost využívala jejich služeb formou benefitů pro své zaměstnance.

Česká republika

Mezi největší přínosy pro stát se řadí snížení nezaměstnanosti v daném regionu a zvýšení příjmů do státního rozpočtu v podobě daňové výtěžnosti. Je zde možná i spolupráce se středními školami v okolí. Na základě vzájemné dohody by mohl závod fungovat jako místo praktické výuky. Bylo by to vzájemně výhodné. Škola by získala pro své studenty zajímavou praxi a společnost budoucí kvalitní zaměstnance.

7.3. Vymezení investičních fází projektu

Projekt byl rozčleněn do tří základních fází. Jedná se o předinvestiční, investiční a provozní fázi. U každé fáze jsou zakalkulovány příjmy a náklady v případě realizace i nerealizace projektu.

Náklady spojené s předinvestiční a investiční fází jsou hrazeny prostřednictvím dotace a vlastních financí. Náklady vzniklé v provozní etapě jsou hrazeny pouze z vlastních financí společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s.

V tabulce 17 jsou uvedeny celkové náklady na projekt a jejich rozdělení do dalších podkategorií. Jedná se o dvě dotace na projekt. První byla určena na Vyhotovení stavební a projektové dokumentace objektu bývalé přádelny na slévárnu a druhá na Projekt regenerace objektu bývalé přádelny na slévárnu slitin zinku. Vstupní data použitá v této tabulce byla vybrána z několika různých zdrojů, protože se nepodařilo najít ucelený rozpis

nákladů jednotlivých projektů. Data byla postupně jednoduchými matematickými propočty doplňována. Jak je z tabulky patrné celkové náklady byly vyšší o 4 229 000 Kč než uznatelné náklady, které slouží k určení celkové výše dotace.

Dotace byla vyplacena v maximálně možné míře, a to 46 % z celkových uznatelných nákladů. Celková dotace činila 9 491 000 Kč, Evropská unie se na ní podílela 75 % a Česká republika 25 %. Firma musela zajistit profinancování zbylé částky. Jednalo se o 15 372 000 Kč.

Tabulka 17: Náklady na projekt a jejich financování

Název projektu	Kraj realizace projektu	Celkové náklady projektu	Uznatelné náklady projektu	Celková výše dotace	Z toho EU	Spolu-financová ní ČR	Náklady firmy
Vyhotovení stavební projektové dokumentace regenerace objektu bývalé přádelny na slévárnu	Liberecký kraj	1 726 000	1 450 000	667 000	500 250	166 750	1 059 000
Projekt regenerace objektu bývalé přádelny na slévárnu slitin zinku	Středočeský kraj	23 137 000	19 184 000	8 824 000	6 618 000	2 206 000	14 313 000
Celkem		24 863 000	20 634 000	9 491 000	7 118 250	2 372 750	15 372 000

Zdroj: vlastní zpracování, vstupní data z <http://www.czechinvest.org>, <http://www.mmr.cz>

I když u Projektu regenerace objektu bývalé přádelny na slévárnu slitin zinku je jako kraj realizace uváděn Středočeský kraj, jednalo se podle dostupných informací o dotaci určenou na regeneraci přádelny ve Slané.

Jak byla dotace průběžně spotřebována je možné vyčíst z tabulky 18. Pokud se data porovnají s tabulkou 17 je patrné, že v roce 2005 a 2006 byla dotace nejdříve vyplácena přímo ze státního rozpočtu a až v letech 2006 a 2007 z fondů Evropské unie.

Tabulka 18: Průběh čerpání dotace

Rok	Částka spotřebovaná
2005	166 750
2006	2 206 000
2006	500 250
2007	6 618 000
Celkem	9 491 000

Zdroj: vlastní zpracování, vstupní data z <http://cedr.mfcr.cz>

7.4. Nulová varianta projektu

Tato kapitola se bude zabývat problematikou tzv. nulové varianty projektu. Nulová varianta je základním přístupem analýzy projektu, který si klade za cíl porovnat situaci, kdy k realizaci projektu dojde, či nedojde.

V následujících podkapitolách budou zpracovány nulové varianty pro období 2005/2006, kdy společnost začínala s provozem závodu ve Slané, a pro rok 2007, kdy závod pracuje již naplno.

Při zpracování nulových variant byly zvažovány následující pohledy:

1. Česká republika,
2. Liberecký kraj,
3. okres Semily.

Při zpracování nulové varianty je důležité brát v úvahu ztracenou příležitost státu, kterou tvoří nezaměstnaní. Stát v takovémto případě přichází o příjem z daně z příjmů a o platbu sociálního a zdravotního pojistného od zaměstnance a zaměstnavatele. Dále dochází ke snížení kupní síly nezaměstnaného, což se projeví jako snížení příjmu z daně z přidané

hodnoty, spotřební daně. Je nutné brát v potaz i to, že stát vyplácí nezaměstnanému různé dávky.

Při započítání výdajů vynakládaných státem na nezaměstnané v případě nulové varianty byl vybrán představitel bez dětí a bez daňových úlev. Výše nákladů na nezaměstnaného je přímo úměrně závislá na výši jeho příjmu v předcházejícím zaměstnání - čím vyšší příjem zaměstnanec měl, tím vyšší jsou náklady státu. Zvyšují se dále s počtem dětí - největší náklady vykazuje zaměstnanec s vyšším počtem dětí, resp. s vyšším počtem závislých osob.

Za rok 2005 byla v průměru vyplácena výše podpory v nezaměstnanosti měsíčně částka 4 200 Kč. Lze odhadnout, že náklady veřejných financí na jednoho průměrného nezaměstnaného (nezaměstnaný, který před ztrátou zaměstnání pracoval zhruba za 12 tis. hrubého měsíčně), po celou dobu jeho nezaměstnanosti se pohybují v podmínkách roku 2005 na úrovni 175,3 tis. Kč.

Zkoumaný podnik Beneš a lát, slévárna a strojírna a.s. zaměstnává cca 90 lidí. Délka projektu byla 14 měsíců.

7.4.1. Nulová varianta projektu pro období 2005/2006

Již v roce 2004 získala společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s. výrobní prostory v obci Slaná u Semil. Tento projekt byl dokončen v červnu 2005, ale již koncem dubna 2005 byly uvedeny první stroje do provozu. Závod ve Slané začínal v roce 2005 se 45 zaměstnanci. Počet zaměstnanců se postupně navyšoval. Ke konci roku 2006 zaměstnávala společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. v závodě Z10 ve Slané 65 zaměstnanců.

Při výpočtu čisté mzdy v tabulce 19 se vychází z průměrné hrubé mzdy za rok 2005 a zákonné právní úpravy pro rok 2006. Je zde proveden výpočet čisté mzdy za celou

Českou republiky, Liberecký kraj a okres Semily. Jak je patrné z tabulky 19 hodnoty Libereckého kraje se nacházejí pod celorepublikovým průměrem. Údaje o hrubé mzdě pro okres Semily se pohybují nejen pod celorepublikovým průměrem, ale i pod průměrem Libereckého kraje.

Tabulka 19: Výpočet čisté mzdy z průměrné hrubé mzdy v Kč v roce 2005

	ČR	Liberecký kraj	okres Semily
Hrubá mzda včetně odvodů zaměstnavatele	25 691	22 971	21 125
Sociální pojištění placené zaměstnavatelem (26 %)	4 948	4 424	4 069
Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem (9 %)	1 713	1 531	1 409
Průměrná hrubá mzda v roce 2005	19 030	17 016	15 647
Sociální pojištění (8 %)	1 523	1 361	1 252
Zdravotní pojištění (4,5 %)	857	766	705
Základ pro daň z příjmů fyzické osoby	16 700	14 900	13 700
Záloha na daň z příjmů	2 466	2 124	1 296
Slevy na dani na poplatníka	600	600	600
Záloha na daň po slevě	1 866	1 524	696
Čistá mzda	14 784	13 365	12 394

Zdroj: vlastní propočty, vstupní data z <http://www.czso.cz>¹⁵

Při zpracování nulových variant byly použity následující údaje:

Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy

- ČR $1\,866 * 14 * 45 = 1\,175\,580 \equiv 1,176 \text{ mil.Kč}$
- Liberecký kraj: $1\,524 * 14 * 45 = 960\,120 \equiv 0,960 \text{ mil.Kč}$
- Okres Semily: $696 * 14 * 45 = 438\,480 \equiv 0,439 \text{ mil.Kč}$

Sociální pojištění

- ČR $(4\,948 + 1\,523) * 14 * 45 = 4\,076\,730 \equiv 4,077 \text{ mil.Kč}$

¹⁵ Zaměstnanci a průměrné mzdy podle CZ-NUTS (fyzické osoby) [online]. [cit. 22. 3. 2008]. Dostupné z <[http://www.czso.cz/su/2005edicniplan.nsf/t/3E00475F6C/\\$File/3106q4130.xls](http://www.czso.cz/su/2005edicniplan.nsf/t/3E00475F6C/$File/3106q4130.xls)>

- Liberecký kraj: $(4\,424 + 1\,361) * 14 * 45 = 3\,644\,550 \equiv 3,645 \text{ mil.Kč}$
- Okres Semily: $(4\,069 + 1\,252) * 14 * 45 = 3\,352\,230 \equiv 3,352 \text{ mil.Kč}$

Zdravotní pojištění

- ČR $(1\,713 + 857) * 14 * 45 = 1\,619\,100 \equiv 1,619 \text{ mil.Kč}$
- Liberecký kraj: $(1\,531 + 766) * 14 * 45 = 1\,447\,110 \equiv 1,447 \text{ mil.Kč}$
- Okres Semily: $(1\,409 + 705) * 14 * 45 = 1\,331\,820 \equiv 1,332 \text{ mil.Kč}$

Výdaje na průměrného nezaměstnaného

$$175\,300 / 12 * 14 * 45 = 9\,203\,250 \equiv 9,203 \text{ mil. Kč}$$

Nulová varianta s použitím údajů pro ČR v roce 2005:

Dotace projektu:	- 9,491 mil. Kč
Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy (45 lidí)	+ 1,176 mil. Kč
Sociální pojištění (45 lidí)	+ 4,077 mil. Kč
Zdravotní pojištění (45 lidí)	+ <u>1,619 mil. Kč</u>
Přínosy projektu	- 2,619 mil. Kč
Výdaje na průměrného nezaměstnaného (45 lidí)	+ <u>9,203 mil. Kč</u>
Celkové přínosy projektu	+ 6,584 mil. Kč

Pokud by se hodnotily pouze příjmy ve formě daně z příjmů ze závislé činnosti, sociální a zdravotní pojištění, přínosy v takovémto případě by byly záporné. Pokud by však všech 45 zaměstnanců bylo nezaměstnaných a pobíralo podporu v nezaměstnanosti, celkový přínos projektu by činil 5,764 mil. Kč.

Nulová varianta s použitím údajů pro Liberecký kraj v roce 2005:

Dotace projektu:	- 9,491 mil. Kč
Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy (45 lidí)	+ 0,960 mil. Kč
Sociální pojištění (45 lidí)	+ 3,645 mil. Kč

Zdravotní pojištění (45 lidí)	+ <u>1,447 mil. Kč</u>
Přínosy projektu	- 3,439 mil. Kč
Výdaje na průměrného nezaměstnaného (45 lidí)	+ <u>9,203 mil. Kč</u>
Celkové přínosy projektu	+ 5,764 mil. Kč

I v této variantě je celkový přínos projektu pro stát kladný až po započtení výdajů na průměrného nezaměstnaného. V tomto případě je celkový přínos nižší, protože průměrná hrubá mzda za Liberecký kraj je nižší než je celorepublikový průměr.

Nulová varianta s použitím dat pro okres Semily v roce 2005:

Dotace projektu:	- 9,491 mil. Kč
Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy (45 lidí)	+ 0,439 mil. Kč
Sociální pojištění (45 lidí)	+ 3,352 mil. Kč
Zdravotní pojištění (45 lidí)	+ <u>1,332 mil. Kč</u>
Přínosy projektu	- 4,368 mil. Kč
Výdaje na průměrného nezaměstnaného (45 lidí)	+ <u>9,203 mil. Kč</u>
Celkové přínosy projektu	+ 4,835 mil. Kč

V tomto případě je celkový přínos projektu nejnižší z uvedených variant. Jedná se o rozdíl necelých 2 mil. Kč. Je to způsobeno především tím, že okres Semily vykazuje nižší hrubou mzdu v celokrajském srovnání. Přesto se stále jedná o kladný celkový přínos projektu.

Společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. dostala od ÚP Semily dotaci na vytvořená pracovní místa v Z10 ve výši 528 000 Kč. Pokud se tato skutečnost promítne do nulové varianty, sníží se nám celkové přínosy projektu o tuto částku.

Nulová varianta s použitím dat pro okres Semily v roce 2005 a dotací od ÚP Semily:

Dotace projektu:	- 9,491 mil. Kč
Dotace na vytvořená místa:	- 0,528 mil. Kč
Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy (45 lidí)	+ 0,439 mil. Kč
Sociální pojištění (45 lidí)	+ 3,352 mil. Kč

Zdravotní pojištění (45 lidí)	+ <u>1,332 mil. Kč</u>
Přínosy projektu	- 4,896 mil. Kč
Výdaje na průměrného nezaměstnaného (45 lidí)	+ <u>9,203 mil. Kč</u>
Celkové přínosy projektu	+ 4,307 mil. Kč

V roce 2005 činila míra hrubých úspor domácností 6,4 %¹⁶. Lze tedy odhadnou přírůstek důchodu (v multiplikovaném rozsahu¹⁷) vyvolaný vládním výdajem ve výši 2 372 750 Kč.

$$\text{Investiční multiplikátor} = 1 / 0,064 = 15,625$$

$$15,625 * 2\,372\,750 = 37\,074\,218 \text{ Kč}$$

Lze konstatovat, že již na přelomu let 2005 a 2006 byla podpora z OPMP – Reality efektivně využita. Vládní výdaj ve výši 2 372 750 Kč vede v přírůstku důchodu ve výši 37 mil. Kč. Pokud by se brala v úvahu celá poskytnutá částka ve výši 9,491 mil. Kč, jednalo by se o přírůstek důchodu ve výši přibližně 148 mil. Kč

7.4.2. Nulová varianta projektu pro rok 2007

V dalším textu budou modelové situace nulových variant v roce 2007. Opět budou nulové varianty propočítávány na Českou republiku a Liberecký kraj. V době zpracování této práce nebyly zveřejněny údaje o výši průměrné hrubé mzdy pro okres Semily za rok 2007. V tabulce 20 jsou uvedeny výpočty čisté mzdy za rok 2007. Jak je z tabulky patrné i v tomto případě se Liberecký kraj nachází pod celorepublikovým průměrem. Průměrná hrubá mzda v roce 2007 v Libereckém kraji dosahuje cca 90 % průměrné hrubé mzdy za celou Českou republiku. Což je na stejné úrovni jako v roce 2005.

¹⁶ Makroekonomické údaje [online]. [cit. 22. 3. 2008]. Dostupné z < [http://www.czso.cz/ssu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/\\$File/HLMAKRO200802.xls](http://www.czso.cz/ssu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/$File/HLMAKRO200802.xls)>

¹⁷ Investiční multiplikátor je číslo, kterým násobíme změnu investic, výsledkem je změna celkového produktu. Investiční multiplikátor = 1 / MPS, kde MPS je mezní míra k úsporám

Tabulka 20: Výpočet čisté mzdy z průměrné hrubé mzdy v Kč za rok 2007

	ČR	Liberecký kraj
Hrubá mzda včetně odvodů zaměstnavatele	28 975	26 062
Sociální pojištění placené zaměstnavatelem (26 %)	5 581	5 020
Zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem (9 %)	1 932	1 738
Průměrná hrubá mzda za rok 2007	21 462	19 304
Sociální pojištění (8 %)	1 717	1 545
Zdravotní pojištění (4,5 %)	966	869
Základ pro daň z příjmů fyzické osoby	18 800	16 900
Záloha na daň z příjmů	2 901	2 504
Slevy na dani na poplatníka	600	600
Záloha na daň po slevě	2 301	1 904
Čistá mzda	16 478	14 986

Zdroj: vlastní propočty, vstupní data z <http://www.czso.cz>

V roce 2007 společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. zaměstnávala v závodě ve Slané cca 90 zaměstnanců.

Při zpracování nulových variant byly použity následující údaje:

Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy

- ČR $2\,301 * 14 * 90 = 2\,899\,260 \equiv 2,899 \text{ mil.Kč}$
- Liberecký kraj: $1\,904 * 14 * 90 = 2\,399\,040 \equiv 2,399 \text{ mil.Kč}$

Sociální pojištění

- ČR $(5\,581 + 1\,717) * 14 * 90 = 9\,195\,480 \equiv 9,195 \text{ mil.Kč}$
- Liberecký kraj: $(5\,020 + 1\,545) * 14 * 90 = 8\,271\,900 \equiv 8,272 \text{ mil.Kč}$

Zdravotní pojištění

- ČR $(1\,932 + 966) * 14 * 90 = 3\,651\,480 \equiv 3,651 \text{ mil. Kč}$
- Liberecký kraj: $(1\,738 + 869) * 14 * 90 = 3\,284\,820 \equiv 3,285 \text{ mil. Kč}$

Výdaje na průměrného nezaměstnaného

$$175\,300 / 12 * 14 * 90 = 18\,406\,499 \equiv 18,407 \text{ mil. Kč}$$

Nulová varianta s použitím údajů za ČR v roce 2007:

Dotace projektu:	- 9,491 mil. Kč
Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy (90 lidí)	+ 2,899 mil. Kč
Sociální pojištění (90 lidí)	+ 9,195 mil. Kč
Zdravotní pojištění (90 lidí)	+ <u>3,651 mil. Kč</u>
Přínosy projektu	+ 6,254 mil. Kč
Výdaje na průměrného nezaměstnaného (90 lidí)	+ <u>18,407 mil. Kč</u>
Celkové přínosy projektu	+ 24,661 mil. Kč

Nulová varianta s použitím údajů za Liberecký kraj v roce 2007:

Dotace projektu:	- 9,491 mil. Kč
Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy (90 lidí)	+ 2,399 mil. Kč
Sociální pojištění (90 lidí)	+ 8,272 mil. Kč
Zdravotní pojištění (90 lidí)	+ <u>3,285 mil. Kč</u>
Přínosy projektu	+ 4,465 mil. Kč
Výdaje na průměrného nezaměstnaného (90 lidí)	+ <u>18,407 mil. Kč</u>
Celkové přínosy projektu	+ 22,872 mil. Kč

V tomto případě je celkový přínos projektu vyšší oproti předchozí variantě z roku 2005. Hlavní příčinou je zdvojnásobený počet zaměstnanců oproti roku 2005 a vyšší průměrná hrubá mzda. Ve výše uvedených dvou variantách je pozitivní přínos již z toho, že daní lidé pracují. Pokud se započítá i úspora státu na 90 nezaměstnaných, kteří právě díky existenci závodu ve Slané mohou pracovat, je celkový přínos projektu přes 20 mil. Kč.

V souhrnu lze říci, že při vynaložení 9,491 mil. Kč na regeneraci továrny v obci v hospodářsky slabé oblasti, budou činit celkové přínosy projektu přibližně částku v rozmezí 4 - 25 mil. Kč. Toto jsou hrubé odhady, které je velmi obtížné stanovit přesněji. Ve skutečnosti budou celkové přínosy ještě vyšší, neboť se ve výše uvedených úvahách nebere v potaz další podnikatelská činnost od místních podnikatelů přes dodavatele až po konečného odběratele. Lze konstatovat, že podpora z OPMP – Reality je účinná.

7.4.3. Nulová varianta projektu - přínos pro ČR v roce 2007

Poslední model nulové varianty ukazuje situaci, kdy je započítána pouze přímá platba ze státního rozpočtu. Stát sice přispívá do Evropského fondu pro regionální rozvoj, a tedy se podílí i na té částce, která je placena Evropskou unií, ale v této modelové situaci se to nebude brát v potaz. Částka byla použita z tabulky 17.

Nulová varianta:

Dotace projektu:	- 2,373 mil. Kč
Dotace na vytvořená místa:	- 0,528 mil. Kč
Příjem z daně z příjmů z průměrné mzdy (90 lidí)	+ 2,899 mil. Kč
Sociální pojištění (90 lidí)	+ 9,195 mil. Kč
Zdravotní pojištění (90 lidí)	+ <u>3,651 mil. Kč</u>
Přínosy projektu	+ 12,844 mil. Kč
Výdaje na průměrného nezaměstnaného (90 lidí)	+ <u>18,407 mil. Kč</u>
Celkové přínosy projektu	+ 31,251 mil. Kč

V této nulové variantě byly použity údaje o průměrné hrubé mzdě za celou ČR v roce 2007, dotace byla chápána jako částka vyplacená přímo ze státního rozpočtu ve výši 25 % z celkové výše dotace, dále byla brána v úvahu vyplacená dotace od ÚP Semily na nově vytvořená pracovní místa.

V případě vynaložení necelých 3 mil. ze státního rozpočtu lze očekávat celkový přínos investice ve výši 31 mil. Kč.

V roce 2007 činila míra hrubých úspor domácností 5,1%¹⁸. Lze tedy odhadnou přírůstek důchodu vyvolaný vládním výdajem ve výši 2 372 750 Kč, v případě započtení dotace od ÚP Semily se jedná o vládní výdaj ve výši 2 900 750 Kč.

$$\text{Investiční multiplikátor} = 1 / 0,051 = 19,608$$

$$19,608 * 2\,372\,750 = 46\,524\,882 \text{ Kč}$$

$$19,608 * 2\,900\,750 = 56\,877\,906 \text{ Kč}$$

V souhrnu lze říci, že při vynaložení 2 372 750 Kč (resp. 2 900 750 Kč) ze státního rozpočtu ČR na regeneraci továrny v obci v hospodářsky slabé oblasti, bude činit přírůstek důchodu vyvolaný vládním výdajem 46 524 882 Kč (resp. 56 877 906 Kč).

Pokud by se brala v úvahu celá poskytnutá částka ve výši 9,491 mil. Kč, jednalo by se o přírůstek důchodu ve výši přibližně 186 mil. Kč.

I v těchto úvahách se jedná o hrubé odhady, které je velmi obtížné stanovit přesněji. Ve skutečnosti budou celkové přínosy ještě vyšší, neboť se ve výše uvedených úvahách nebere v potaz další podnikatelská činnost.

8. Reálné přínosy projektu

Na základě řízeného rozhovoru s panem starostou Schovánkem, byly zjištěny následující skutečnosti. Vyplněný dotazník je uveden v příloze č. 3. K dané problematice se vyjádřil za společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. ředitel závodu Z10 ve Slané

¹⁸ Makroekonomické údaje [online]. [cit. 10. 4. 2008]. Dostupné z [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/\\$File/HLMAKRO200804.xls](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr:_makroekonomicke_udaje/$File/HLMAKRO200804.xls)

Ing. Vladimír Krejčíř. Vyplněný dotazník panem ředitelem Křejčířem je uveden v příloze č. 4.

Hlavní přínos pro obec vidí starosta obce především v tom, že byl zprovozněn uzavřený a chátrající objekt bývalé tkalcovny. Po rekonstrukci zde našlo práci 91 lidí a z toho 17 obyvatel přímo z obce Slaná (ostatní zaměstnanci dojíždí z blízkého okolí). Nepředpokládá, že snížení nezaměstnanosti v obci je primárně spojena s provozem slévárny. Tento ukazatel se musí brát jako celkový pohled na Semilsko. Problém je ale v tom, že v současnosti nacházejí uplatnění ve slévárně spíše muži než ženy. V současnosti je velkým problémem na Semilsku nezaměstnanost žen, které byly dříve zaměstnány v textilních továrnách v okolí. Z 91 zaměstnanců slévárny je 37 žen.

Ke zvýšení příjmů do obecního rozpočtu díky společnosti Beneš a lát, slévárna a strojírna a. s. nedošlo formou daňových příjmů z podnikatelské činnosti. Daň z příjmů právnických osob je rozdělována mezi kraje, obce dle přepočtu přes počet obyvatelstva a dle přepočteného počtu zaměstnanců a největší část je určena do státního rozpočtu ČR. Jako daňové příjmy lze „chápat“ daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti u 91 zaměstnanců. V tomto případě je ale částka příjmem státního rozpočtu ČR, která je následně rozdělena mezi obce České republiky.

Závod ve Slané je ziskový, tudíž se tím zvyšuje celkový zisk společnosti a následně je vyšší odvod daně z příjmů právnických osob do státního rozpočtu.

V případě spolupráce s podnikateli mající sídlo v obci Slaná, kterým by se zvýšil zisk díky spolupráci se společností Beneš a lát, slévárna a strojírna a. s., lze uvažovat o zvýšení příjmů do obecního rozpočtu. V tomto případě obcím přísluší 30 % výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti podle trvalého bydliště podnikatele.

Dopad na obecní rozpočet v souvislosti se slévárnou je ve formě nedaňových příjmů. Jedná se např. o oblast vodní hospodářství. Vodovod je ve vlastnictví obce a všechny příjmy

z jeho provozu jdou do obecního rozpočtu. V tabulce 21 je uveden vývoj vodního hospodářství v období 2003, kdy společnost ještě v obci nebyla, a 2008, kdy společnost pracuje již naplno. Je zde rostoucí trend příjmů. Pokud by se porovнала skutečnost za rok 2003 a plán pro rok 2008, je zde nárůst o 264 %. Rozpočet obce Slaná za období 2003 – 2008 lze nalézt v příloze č. 2

Tabulka 21: Vodní hospodářství v obci 2003 – 2008 (v Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vodní hospodářství	139 916,00	168 360,50	202 204,00	280 798,20	318 107,00	370 000,00

Zdroj: vlastní zpracování, vstupní data z interní databáze OÚ Slaná

Co se týče problematiky veřejné hromadné dopravy, zřízení slévárny nemělo vliv na její rozšíření. Obec Slaná se sama o sobě snaží rozšířit další spoje. Jedná se především o autobusový spoj do Prahy, který obcí pouze projíždí. Pokud ho chtějí místní obyvatelé využít musí jet do Semil a následně projet obcí Slaná.

Zda došlo ke zvýšení hlukové zátěže v obci nelze objektivně posoudit. Obcí projíždí značné množství nákladních ale i osobních automobilů. V obci byla opravena silnice, která ale již vykazuje nedostatky – praskliny a na některých místech se propadá. Při této příležitosti došlo ke spolupráci obce se slévárnou. Na prostranství mezi Obecním úřadem a příjezdovou cestou do slévárny byl položen asfaltový „koberec“. O náklady se podělila obec se slévárnou.

V obci nedošlo ke zhoršení kvality ovzduší vlivem provozu slévárny. Společnost je držitelem auditu systému řízení jakosti ISO TS 16949 a environmentálního auditu ISO 14001. Došlo k výraznému zlepšení dopadu na životní prostředí. Bývalá přádelna byla zdrojem nepříjemného zápachu a zatěžovala okolí exhalacemi.

Zřízením slévárny nedošlo však ani ke zvýšení zájmu o život v obci. Jelikož zde nebyla zřízena ubytovna, lze tvrdit, že zaměstnanci pocházejí z blízkého okolí. Z 90 zaměstnanců

76 dojíždí z okolních obcí a měst. V obci se rozvíjí výstavba nových domů, ale to není spojeno s existencí slévárny.

Společnost Beneš a lát, slévárna a strojírna a. s. aktivně spolupracuje s obcí na rozvoji kulturních a sportovních akcí. Jedná se především o akce typu Vánoční strom, volejbalový turnaj, fotbalový turnaj a Nohejbalový turnaj o pohár Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. Další formou je sponzorování plesů formou darů. Společnost spolupracuje a podporuje místní základní a mateřskou školu.

Působení společnosti v obci je hodnoceno jako přínos pro obec. Hlavními důvody jsou nová pracovní místa a zachránění objektu. Důležité je i to, že v obci nedochází ke konfliktu obyvatel s majiteli slévárny kvůli provozu závodu.

9. Vyhodnocení dopadů na rozvoj hospodářsky slabé oblasti

V této kapitole budou zhodnoceny dopady zřízení slévárny v obci Slaná. Obec Slaná je velmi soběstačná a dokáže využít možnosti zřídit něco nového v obci pomocí dotací. V posledních 10 letech získala obec na dotacích okolo 30 milionů Kč. Největší část dotací se týkala výstavby nového hřiště a opravy školy.

V obci se platí velmi nízký poplatek za komunální odpad. V roce 2008 to bylo 180 Kč na osobu za rok. Je to způsobeno tím, že se v obci ve velké míře třídí odpad. Obec již v minulosti neúspěšně kandidovala na titul Vesnice roku. Do budoucna se hodlá znovu přihlásit do soutěže.

V tabulce 22 je uvedeno srovnání let 2003 a 2007. Jedná se o srovnání doby, kdy společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. v obci nepůsobila a doby kdy daná společnost spustila výrobu na plno.

V prvním sloupci jsou vyjmenovány faktory, které ovlivňují život v obci. Dále je uvedeno srovnání v roce 2003 a 2007 u těch, kde lze kvantifikovat daný ukazatel. Následně je

ukázána, zda na daný faktor má vliv existence společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. v obci Slaná.

Tabulka 22: Srovnání roku 2003 a 2007 v obci Slaná

Ukazatel	2003	2007	Vliv společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a. s.
Počet obyvatel (abs. č.)	641	647	ne
Zájem o život v obci			ne
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (abs. č.)	303	303	ne
Evidovaní nezaměstnaní (abs. č.)	43	19	ano
Míra nezaměstnanosti	14,2 %	6,3 %	ano
Počet pracovních příležitostí v obci (abs. č.)	cca 100	cca 200	ano
Poměr počtu pracovních příležitostí k počtu EAO	33 %	66 %	ano
Zkvalitnění dopravního propojení mezi obcí a jejími částmi			ne
Revitalizace brownfields		nárůst o 100 %	ano
Daňové příjmy do obecního rozpočtu			ne
Nedaňové příjmy do obecního rozpočtu (vodní hospodářství)		nárůst o 234 %	ano
Podpora rozvoje občanských aktivit a společenského života			ano
Podpora ZŠ a MŠ			ano

Zdroj: vlastní zpracování

Pozn.: kde to bylo možné, byla doplněn % nárůst vlivem společnosti

Jak je z tabulky 22 patrné, existence společnosti Beneš a lát, slévárna a strojírna a. s. v obci nemá vliv na počet obyvatel či větší zájem o život v této obci. Velký vliv společnosti byl na snížení nezaměstnanosti v obci a počtu evidovaných nezaměstnaných. S příchodem společnosti došlo k výraznému poklesu nezaměstnanosti. Dalším přínosem je zřízení pracovních míst v obci. Pokud by všichni ekonomicky aktivní obyvatelé obce Slaná chtěli pracovat v místě bydliště, zaměstnání v obci by našlo přibližně 66 % z nich.

V obci nedošlo ke zkvalitnění či častějším spojům veřejné hromadné dopravy. Ani obecní rozpočet není závislý na existenci společnosti Beneš a lát, slévárna a strojírna a. s. Není zde vliv na výši daňových příjmů do obecního rozpočtu, protože společnost má sídlo v Průhonicích. Daňové příjmy obce byly společností navýšeny nepatrně vlivem využívání služeb místních podnikatelů – např. pronájem společenských prostor místního pohostinství pro účely pořádání školení či jiných obdobných akcí. Výraznější vliv na obecní rozpočet je formou nedaňových příjmů v podobě vodního hospodářství.

Společnost Beneš a lát, slévárna a strojírna a. s. se aktivně podílí na kulturním a sportovním vyžití v obci Slaná. Sponzorsky také podporuje místní základní a mateřskou školu.

Za celospolečenský přínos lze chápat revitalizaci brownfields v obci na prosperující slévárnu.

Možným přínosem by mohl být do budoucna rozvoj cestovního ruchu právě ve zkoumaném regionu. Společnost Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s. zvyšuje informovanost o regionu, kultuře a průmyslu v regionu z svých obchodních partnerů ze zahraničí, kteří jsou častými návštěvníky závodu ve Slané.

10. Závěr

Cílem práce bylo zhodnotit možnost vlivu podpory z Operačního programu průmysl a podnikání (v programovém období let 2004 – 2006) na rozvoj hospodářsky slabé oblasti. Autorka práce se snažila zjistit, zda byla dotace ze strukturálních fondů efektivně využita ve prospěch právě dané hospodářsky slabé oblasti Centrální Semilsko. Na začátku práce byla stanovena hypotéza, že přestože projekt revitalizace brownfields v obci Slaná nebyl prioritně zaměřen na podporu hospodářsky slabé obce, bude mít daný projekt pozitivní efekt na její rozvoj. Na základě údajů zjištěných v diplomové práci lze konstatovat, že se danou hypotézu podařilo souhlasně potvrdit.

Při analýze společnosti Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s., která je nositelem zkoumané podpory z OPMP – Reality, byly zjištěny informace o propojenosti výše zmiňované společnosti se společností Beneš a Lát, s.r.o.

Při hodnocení obce Slaná, která se řadí do hospodářsky slabé oblasti, bylo zjištěno, že obec je velmi soběstačná, nabízí dostatek pracovních příležitostí přímo v obci, je zde zajištěno dostatečné kulturní a sportovní vyžití. Slabá stránka podnikatelské aktivity v obci spočívá v jejím převážném zaměření a průmysl.

Byla provedena analýza realizované investice v obci Slaná. Následně byla vymezena struktura beneficiantů, což jsou subjekty na něž dopadají efekty plynoucí z investice a zpracována Cost - Benefit analýza. V této práci je zpracováno několik verzí nulové varianty. Rozdíly mezi těmito variantami jsou v místě dopadu podpory.

Jak vyplývá z provedené nulové varianty projektu, byla investice přínosná nejen pro stát ale i pro obec. Již v počátku, kdy výroba byla spuštěna, vykazuje realizace investice přínos pro státní rozpočet.

Na základě řízeného rozhovoru se starostou obce Slaná a vyplněného dotazníku od ředitele závodu Z10 ve Slané panem Ing. V. Krejčířem bylo možné určit reálné přínosy realizované investice nejen pro obec Slaná, ale i pro celou Českou republiku.

Největším problémem při zpracování diplomové práce, bylo získávání informací. I když v současné době existuje mnoho zdrojů, ze kterých je možné čerpat, přesto zůstává velká část informací veřejnosti nepřístupná. Dalším problémem je časová opožděnost dat zveřejňovaných Českým statistickým úřadem.

11. Použitá literatura

- [1] MANDULA, D., HÜBNER, M. a kol. *Příručka manažera IV. – Project Management*. 1 vyd. Praha: TATE International, 2005. ISSN 1211-8737.
- [2] MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Barrister& Principal, 2007. ISBN 978-80-87029-13-8.
- [3] NĚMEC, V. *Projektový management*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0392-01.
- [4] ROSEMAN, jr., M. D. *Successful project management*. 2. ed. London: John Wiley D. Sinc., Inc., 2000. ISBN 0-7432-3581-9
- [5] RYDVALOVÁ, P., ŽUKOVÁ, H. *Katalog obcí hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje*. 1. vyd. Liberec: VÚTS Liberec, 2007. ISBN 978-80-903865-1-8
- [6] RYDVALOVÁ, P., ŽIŽKA, M. *Ekonomické souvislosti revitalizace brownfields*. Politická ekonomie, 2006, roč. 53, č. 5, s. 628 -641. ISSN 0032-3233
- [7] RYDVALOVÁ, P., ŽIŽKA, M. *Návrh systému hodnocení projektů z hlediska dopadu výsledků jejich realizace na hospodářsky slabé oblasti*. E + M Ekonomie a Management, 2007. roč. 10, č. 1, s. 33 - 54. ISSN 1212-3609
- [8] TAYLOR, J. *Začínáme řídit projekty*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1759-0.
- [9] *Průvodce fondy Evropské unie*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2004.
- [10] *Průvodce podnikatele OPMP: motivace, invence, podnikání*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2004.
- [11] *Výroční zpráva za rok 2005: Operační program Průmysl a podnikání*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2006
- [12] *Výroční zpráva za rok 2006: Operační program Průmysl a podnikání*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2007
- [13] *Profit. Podnikatelský týdeník*. 2004 – 2008. Praha: Stanford. ISSN 1212-3498
- [14] *Guide to cost-benefit analysis of investment projects*. [online]. [cit. 5. 4. 2008]. Dostupné z < http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf>

- [15] *Rozvoj podnikatelské infrastruktury: Reality.* [online]. [cit. 5. 9. 2007]. Dostupné z <<http://download.mpo.cz/get/278881/354431388824/priloha031.pdf>>
- [16] *Úspěšné projekty v OPPT – inspirace pro budoucnost* [online]. [cit. 11. 11. 2007]. Dostupné z <<http://www.mpo.cz/dokument7667.html>>
- [17] *Průměrná hrubá mzda v Libereckém kraji.* [online]. [cit. 29. 3. 2008]. Dostupné z <<http://www.liberec.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/080306mzdy>>
- [18] *Vybrané ukazatele v okrese Semily v letech 2000 – 2006.* [online]. [cit. 25.11.2007]. Dostupné z <[http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/4B8CDC9D36BF97B0C12572DD0043BCFC/\\$File/510406.xls](http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/4B8CDC9D36BF97B0C12572DD0043BCFC/$File/510406.xls)>
- [19] *Zaměstnanci a průměrné mzdy podle CZ-NUTS.* [online]. [cit. 11. 1. 2008]. Dostupné z <[http://www.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/t/3E00475F6C/\\$File/3106_q4130.xls](http://www.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/t/3E00475F6C/$File/3106_q4130.xls)>
- [20] *Sbírka listin: BENEŠ a LÁT, slévárna a strojárna a.s.* [online]. [cit. 11. 3. 2008]. Dostupné z <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=343668>>
- [21] *Sbírka listin: BENEŠ a LÁT, s.r.o.* [online]. [cit. 11. 3. 2008]. Dostupné z <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=100026401>>
- [22] www.czechinvest.org
- [23] www.benesalat.cz
- [24] <http://www.sieber-uchytil.cz/metodika.html>
- [25] www.kraj-lbc.cz
- [26] www.mfcr.cz
- [27] www.mpo.cz
- [28] www.obecslana.cz
- [29] <http://portal.gov.cz>
- [30] www.strukturalni-fondy.cz
- [31] <http://ec.europa.eu>
- [32] <http://cedr.mfcr.cz/>
- [33] <http://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html>

[34] Zelená informační linka o programech podpory podnikání: 800 800 777

[35] Call centrum služeb zaměstnanosti: 844 844 803

12. Seznam tabulek

Tabulka 1: Struktura Operačního programu Průmysl a podnikání.....	14
Tabulka 2: Finanční prostředky alokované pro OPMP na programovací období 2004 až 2006 v (€).....	16
Tabulka 3: Čerpání finančních prostředků 2004 – 2006 v Kč.....	17
Tabulka 4: Regionální hledisko realizace v rámci programu Reality k 31. 5. 2007	20
Tabulka 5: Ukazatele pro generelové jednotky	26
Tabulka 6: Hospodářsky slabá oblast Semilsko	27
Tabulka 7: Druhy projektů	29
Tabulka 8: Životní cyklus projektu a činnosti projektu.....	30
Tabulka 9: Konceptní fáze úkolů, činnosti a odpovědnosti.....	32
Tabulka 10: Zaměstnanci společnosti a osobní náklady v letech 2004 – 2006.....	41
Tabulka 11: Občanská vybavenost obce Slaná k 31.12.2007.....	44
Tabulka 12: Hospodářská činnost v obci Slaná k 31. 12. 2006.....	45
Tabulka 13: Sídlní struktura obce.....	48
Tabulka 14: Historický vývoj obyvatel v letech 1869 - 2007	48
Tabulka 15: Pohyb obyvatel v letech 2001 - 2006	49
Tabulka 16: Uchazeči o zaměstnání a míra nezaměstnanosti v obci Slaná v letech	50
Tabulka 17: Náklady na projekt a jejich financování.....	55
Tabulka 18: Průběh čerpání dotace	56
Tabulka 19: Výpočet čisté mzdy z průměrné hrubé mzdy v Kč v roce 2005.....	58
Tabulka 20: Výpočet čisté mzdy z průměrné hrubé mzdy v Kč za rok 2007.....	62
Tabulka 21: Vodní hospodářství v obci 2003 – 2008 (v Kč)	67
Tabulka 22: Srovnání roku 2003 a 2007 v obci Slaná.....	69

13. Seznam obrázků

Obrázek 1: Trojimperativ	28
Obrázek 2: Grafický formát WBS	34
Obrázek 3: Závody Z10 ve Slané a Z03 v Suticích.....	39
Obrázek 4: Organizační schéma závodů Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s.....	40
Obrázek 5: Obec Slaná	42
Obrázek 6: Významné dominanty obce Slaná.....	43

14. Seznam příloh

Příloha 1: Žádost o poskytnutí podpory z OPMP

Příloha 2: Rozpočet obce Slaná 2003 – 2008

Příloha 3: Dotazník - starosta obce Slaná

Příloha 4: Dotazník - ředitel Z10 Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s.

Příloha 5: MAS Kozákov

Příloha 6: Volná pracovní místa v Z10 ve Slané evidované na ÚP Semily

Příloha 7: Výpis z OR: Beneš a Lát, s.r.o.

Příloha 8: Výpis z OR: Beneš a Lát, slévárna a strojírna a.s.

Příloha 9: Smlouva o nájmu podniku